

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezapri reklamacije so poštnine proste.

Slovenska kmečka zveza

vabi svoje pristaše na

I. občni zbor

ki se vrši dne 6. februarja 1908 ob 10. uri predpoldan
Celju v „Narodnem domu“ s sledetnim vzporedom:

1. Pozdrav.
2. Delovanje S. K. Z. doma, govori drž. in dež. poslanec Rožkar.
3. Delovanje deželnih poslancev S. K. Z., govori dež. poslanec dr. Jankovič.
4. Delovanje državnih poslancev S. K. Z., govori drž. poslanec dr. Benkovič.
5. Poročilo o blagajni, drž. poslanec Pišek.
6. Poročilo o tajništvu, drž. poslanec dr. Korošec.
7. Slučajnosti.

Kmetje, pridite dne 6. februarja vsi v Celje!

Zahvala.

Vsem cenjenim volilcem volilnih okrajev Celje, Vransko, Gornjigrad, Konjice, Šmarje, Laškitrg, ki so zvesto vstrajali pod zastavo slovenske kmečke zveze, oziroma se ji nanovo pridružili, ter me kljub vsem lažem in vsemu sramotanju z nad dvetretjinsko večino izvolili za deželnega poslanca, izrekam svojo globoko in vdano zahvalo. Obenem prosim svoje visoko spoštovane volilce, naj sprejmejo mojo obljubo, da se bom zmeraj vestno trudil v zvezi s svojimi tovariši delovati za blagor in prosih slovenskega naroda na Štajerskem. Za krščansko slovensko ljudstvo!

Sv. Peter v Sav. dolini, dne 25. januarja 1908.

Alojzij Terglav, deželni poslanec.

Zahvala.

Dne 23. januarja je volilni okraj Celje-Konjice z izvolitvijo g. Alojzija Terglava jasno dokazal, da zaupa Slovenski kmečki zvezi in odobrava njen program. Sijajna zmaga ji nalaga vsled tega prijetno dolžnost, da izreka vsem cenjenim volilcem, zaupnikom in agitatorjem in prijaznim časnikom globoko

čutečo zahvalo za častno zaupanje in trudapolno delo, katero se ji je ob tej volitvi izkazalo.

Slovenska kmečka zveza bo sedaj še z večjim navdušenjem in krepkejšo samozavestjo delala za uresničenje svojega programa, ki zasleduje srečo našega dobrega katoliškega, slovenskega, kmečkega ljudstva.

Z velikimi upi gleda v bodočnost. Zmaga pa nas ne bo uspala, ampak nadaljevali bomo svoje delo za ljudstvo ter se osobito pripravljali na prihodnje deželnozborske volitve. Bog blagoslovi naše delo in čuvaj naš ljubi slovenski narod!

Slovenski Štajer, dne 24. jan. 1908.

Slovenska kmečka zveza.

Sijajna zmaga.

Dne 23. januarja si je pridobila Slovenska kmečka zveza v deželnozborskem volilnem okraju Celje-Konjice sijajno zmago, njen kandidat g. Alojzij Terglav je zmagal z dobro dvetretjinsko večino nad kandidatom liberalne stranke Jožefom Zdošekom. Globoko veselje vlada nad to zmago v kmečkem taboru, potrlost v liberalnem. Ta zmaga je nam dokaz, da si je pošteno delovanje Kmečke zveze pridobilo veliko zaupanje pri slovenskem ljudstvu. Za Kmečko zvezo pa je ta zmaga novo bodrilo, da koraka po začrtani poti krepko naprej.

Kakor pri državnozborski volitvi, tako so tudi tokrat konjiški, šmarnski, laški in gornjegrajski okraj stali zvesto ob strani Kmečke zveze. Hvala jim za njih zvestobo! A tudi v celjskem in vranskem okraju se je obrnilo za Kmečko zvezo na boljše. Nastali so nam novi, dobrodošli pristaši, ki so se pridružili našim starim prijateljem iz državnozborske volitve. Vedeli smo, da inteligentno in dobro ljudstvo Savinske doline ne bode vstrajalo dolgo pod preprečo zastavo liberalizma, kojega so ji hoteli vsiliti celjski advokatski koncipijenti in liberalni učitelji. Savinska dolina se je dne 23. januarja vrnila k svojim starim sobojevnikom, katoliško-narodnim kmetom. Slava ji, pozdravljena nam!

Toda še so vedno nekateri sobratje v Savinski dolini in tudi po drugih okrajih, ki še stojijo ob strani in še niso krenili v skupni kmečki tabor. Te vabimo danes prijateljski k sebi! Tudi med njimi

si hoče Kmečka zveza pridobiti zaupanja, ker je prepričana, da je po svojem programu in po svojem delovanju vredna zaupanja. V naši stranki ni prostora za sebične namene, v njej ni mesta za častihlepne ljudi, ampak Kmečka zveza dela le za dobrobit našega slovenskega naroda in v prvi vrsti med stanovi za blagor kmečkega stanu. Liberalci z vso silo uprizarjajo osební boj, nam pa je prva stvar delovanje in zastopanje mnogostevilnih želj našega zapostavljenega ljudstva. Za to pa iskreno želimo, videti kmalu v našem taboru združeno vse kmečko ljudstvo Slovenskega Štajerja, da bomo lahko rekli: Kmečka zveza ne zastopa samo večine kmečkega ljudstva na Slovenskem Štajerju, ampak ves kmečki stan slovenskoštajerski. Ne cepimo torej še nadalje svojih moči, ne stojmo si nasproti v dveh strankah, ampak združimo se v mogočno kmečko stranko, stopimo skupaj v en kmečki tabor. Le v edinosti je moč!

Največji ščuvvarji proti Kmečki zvezi so liberalni učitelji. Samoumevno, njim je katoliško prepričanje našega kmečkega ljudstva zoprno in kmečki blagor deveta briga. Oni poznajo le sebe in svoje koristi, in da te dosežejo, potrebujejo stranke. Za to so se tudi z gladno vneto oklenili nove liberalne stranke ter ji nabirali pristaše. Kmečko zvezo črtijo, ker je katoliška stranka in ker ima v šolskem vprašanju svoje lastno stališče, ki je kmečkim razmeram primerno. Liberalno učiteljstvo pa je ljuta sovražnica tega, da bi smelo v šolskem vprašanju tudi kmečko ljudstvo samostalno misliti in soditi. One kmečke sobrate, ki še niso v taboru Kmečke zveze, prosimo, da dobro premislijo te naše besede. Kmet, ki je v liberalni stranki, je in mora biti, četudi nevede, hlapec liberalnega učiteljstva. Odločno pa ugovarjamo, da bi bila Kmečka zveza sovražnica šole, omike in učiteljstva! Ni vse učiteljstvo liberalno in kmečkim težnjam v šolskem vprašanju nasprotno. Učiteljski stan kot taki spoštujemo, dobromisleče učiteljstvo cenimo, nastopamo pa z vso odločnostjo proti liberalni politični struji med učiteljstvom.

Socialdemokracija in nemškutarstvo je tudi pri tej volitvi volilo z liberalno stranko. Da obstoji zveza med socialdemokracijo in liberalno stranko je že izza zadnjih državnozborskih volitev znano. Nemškutarji pa so volili z liberalci, ker so njim najbližji, in za to jim posebne zveze niti ni treba iskati, kakor se je to zgodilo pri Ježovnikovi volitvi.

Podlistek.

Kmečki kralj Matija Gubec.

Iz hrvatskega Marko Krajac.

(Dalje.)

V.

„Juro Mogaič, Janica te kliče!“ — „Joj, Janica moja!“

Drugi dan je gnala četa Tahovih orožnikov kmečke in slobodnjaške fante na vrvi v grad. Nesrečne matere so točile gorke solze, glasev jok se je razlegal po okolici, na stotine kletev proti razbojniku Tahu je privrelo iz kmečkih prs.

Samo za Jura Mogaiča grajščak ni vprašal. Tembolj pa je bila za njega v skrbeh Janica, ki je stala vsa obupana pred Gubcem in ga zaklinjala z vsem, kar mu je sveto, da ji pomore. Sinoči, tako je pripovedovala, je odšel iz Brdovec, v Stubico ni dospel, izginil je, kakor da ga je zemlja požrla.

Gubec je gledal mrklo pred se v tla; spomnil se je, kako mu je Tah pred nekaj dnevi zagrozil in bil je prepričan, da ga je dal Tah skrivaj ujeti.

Gubec pomiri Janico in gre drugič na Susjed, a tokrat ga spremlja brdovski župnik Ivan Babič.

Grad je že bil poln konjenikov, ker je name-raval Tah še isto noč odriniti z njimi na Ogrsko.

Prišedši pred Taha je prosil najprej Gubec, za njim pa še župnik, da za božjo voljo izpusti Jura. Grajščak se silno začudi, kako da iščeta Jura

ravno pri njem, saj bi imel on pravico prej vprašati, kje je.

In čisto mirno, a z neko zlobno zadovoljnostjo začne Gubec pripovedovati, kako se je bil zadnjič nad njim res nekoliko razljutil, pa se je zdaj premislil. Juro da je slobodnjak, pa mu ni treba iti na vojsko, naj se le ženi. V gradu pa ga gotovo ni.

Župnik in Gubec se vrneta domov. Gubec so se med potjo neprestano podile po glavi težke misli. Ali se ni Tah morebiti zlagal? Vse je kazalo, da ni mogoče drugače. Zdaj šele je razumel tisti hudobno-sladki nasmeh, ki je krožil grajščaku neprestano krog ustnic. In kako bi se tako hitro premislil in oprostil Jura vojaščine? Od tega vruga človek kaj takega niti pričakovati ne more. Vedno bolj je bil Gubec prepričan, da ima prav.

In res se ni motil.

Med potjo srečata nekdanjega hlapca grofice Uršule Heningove, Andreja Horvata. Izvrstna misel se rodi Gubcu, kako bi mogel najbolje spoznati, ali se je Tah zlagal ali ne.

Pokliče Andreja pa mu reče, da gre to noč Tah z vojsko na Ogrsko; Andrej se naj skrije blizu ceste v grmovje, in naj počaka, da prikoraka grajščakova četa; potem naj pokliče na vso moč Jura Mogaiča in naj dobro pazi, ali se mu iz čete kdo oglasi. Naj poižve tudi, koliko orožnikov je ostalo v gradu. Ko vse to opravi, se naj vrne kar najhitreje in pride v hišo Ilija Gregoriča.

Gubec se poslovi od župnika, pa krene k svojemu kumu Iliji Gregoriču.

Ze je bilo pozno, ko naenkrat plane v sobo ves zasopihan Andrej Horvat. Ko se nekoliko oddahne, prične pripovedovati, kako je bil v grmovju

splezal na star debel gaber in kakor maček ležal na trebuhu med vejami. Ni čakal dolgo, ko se prikaže četa konjenikov, med njimi precej neoboroženih kmetov, ki so jih gnali konjeniki na vrvi pred seboj. Takoj je razpoznal, da so to oni fantje, ki jih je Tah siloma potisnil med svoje vojake. Stisnil je glavo med veje in zakričal na vso moč: Juro Mogaič, Janica te kliče! Iz čete se odzove bolan glas: Joj, Janica moja! in izmed pešcev se zgrudi nekdo na zemljo. Konjeniki poberejo padlega pešca, pa ga naprtijo na konja, dva ali trije pa ustrelijo proti strani, odkoder so zaslišali glas, a njega na gabru niso zadeli. Kmalu se je vse umirilo, on pa se je napotil v vas, kjer je zvedel, da je ostalo na gradu okoli 60 orožnikov s puškami in tudi precej topov.

Si čul zdaj, boter Ilija!, zakliče Gubec razjarjen. Kakor psa so ga odgnali, razbojniki, in ta zlodej Tah mi je rekel, da ga na gradu ni. Čuj, plemenitaš se je zlagal!

Umiri se, Matija, zdaj vemo, kaj nam je storiti! Delajmo torej v imenu božjem!

Bliskoma ima Gubec ves načrt v glavi! Andrej naj gre jutri k Ivanu Sabovu, in naj mu naroči, da pride takoj k njemu v Stubico, nato naj gre v Mokrice in naj pove gospodu Štefanu, da je čez osem dni mladega in tedaj se vzdigne sekira in motika.

Ilijo pošlje v vasi Zaprešič, Stupnik, Stenje-vao in Trgovino, sam pa bo pripravljaj tam za gor. Tako je uredil in Ilija in Andrej sta drage volje sprejela vsak svojo nalogo.

Bilo je že proti jutru, ko končajo svoje posvetovanje ter se podajo h kratkemu počitku.

Današnja številka ima „Gospodarske Novice“ kot prilogo.

Kmečka zveza je zmagala, a v svesti si je tudi dolžnosti, katero je s to zmago nanovo sprejela. Tudi v bodoče bo ji prva skrb le blagor našega katoliškega, slovenskega, kmečkega ljudstva, in za ta blagor krepko na delo! Naprej, naše vrste se naj krepijo in rastejo!

Črni dan „Narodne stranke“.

Iz Savinske doline.

Zgodilo se je, kar so vsi trezno misleči pričakovali. Dne 23. januarja je naša kmečka stranka, ki je pravzaprav stara slovenska stranka, Narodno stranko tako porazila, da leži že sedaj v zadnjih zdihljajih. Par let bo morebiti še navidezno životala, a potem bo izdihnila, kajti Narodni stranki pomankujejo resni pristaši, pomankujejo ji pa tudi denarna sredstva.

In vse to smo mi naprej videli, naprej proročevali. Kakšna je bila družba, ki je Narodno stranko ustanovila? Nekaj nezadovoljnih advokatskih koncipientov, nezadovoljnih zato, ker jim niso pustili stari gospodje iz posojilniških jaslji zobati; nadalje liberalno učiteljstvo, ki ima v svojem programu samo eno točko, namreč zvišanje svojih plač; zraven pridejo falirani študentje, uredniki zakotnih liberalnih listov; srednješolci, uboge žrtve brezvestnih voditeljev Narodne stranke, in nekateri kmetje, kojih politično prepričanje je najbližje političnemu prepričanju Štajerčijancev. Ti ljudje so tedaj ustanovili Narodno stranko, ki je pri volitvah majnika meseca nekaj navideznih uspehov dosegla, navidezni sem rekel, kajti posluževala se je v političnem boju lažij in nasilstva. In ker so se ta sredstva majnika meseca tako dobro obnesla, hotela se jih je posluževati tudi sedaj. A laž ima kratke noge in ugonobila je tistega, ki je mislil, da bo z njeno pomočjo zmagal.

Ne bomo nikdar pozabili, kako so naši politični nasprotniki lagali, da ima njih kandidat šest latinskih šol, in vendar je pošteno Zdolšek gimnazijo komaj od znotraj videl in potem že v prvem razredu pobegnil. Razupili so našega kandidata Terglava za analfabeta, in sicer tistega Terglava, ki je svoje dni „Domovini“ toliko dopisov poslal v zadevi volitve v šentpeterski občinski zastop in ki je tudi nemškutarski polom v tej občini povzročil. Očitajo mu, da je obiskaval enorazrednico, akoravno lahko vse starejše rojake za priče pokličemo, da se je poprej v enorazrednicah več in temeljiteje učilo in tudi naučilo, kakor sedaj v štirirazrednicah. In temu se ni čuditi. Naši učitelji so večinoma liberalci, ki se brigajo v prvi vrsti za politiko, zraven pa kričijo, da bi svoje neuspehe prikriji, kako naporno da delujejo in kakega pomena da so za ljudski blagor. Lahko bi bili, res, ko bi svoj poklic spoznavali in izvrševali z višjega stališča, a tega liberalni učitelji ne store, ampak to store oni skromni gospodje-tovariši, ki o svojih zaslugah kolikor mogoče malo govore. Žalibog da je takih premalo.

Sicer ima pa lahko človek z enorazrednico, ki se je sam pozneje pridno naprej olikaval, ki je pridno čital, bolj pametne nazore o politiki, kakor kak čuden doktor juris, ki hoče z glavo skozi zid. Češki minister-rojak Prašek ima le meščansko šolo, in vendar se ne bo radi tega nobeden nad njim spodtikal, če je sicer sposoben in pameten. In sposoben in pameten kandidat, vsaj tako sposoben kakor Zdolšek, je bil tudi naš Terglav. To dokazuje dejstvo, da je bil z dvetretjinsko večino voljen.

VI.

„Gorje nam, mati! Izgubljeni smo! Kmetje so vdarili na grad!“

Minilo je osem dni, a nikdo se ne gane. Vsakdo opravlja svoj posel, kakor da je res nastal za kmete mir in pokoj.

Došla je osma noč in z njo mlad mesec na nebu. V vasi je vse mirno; tudi na gradu že vse spava razun stolpnega čuvaja in Tahove soproge Jelene Zrinjske, ki še moli svojo vsakdanjo večerno molitev.

Naenkrat počí top, počí drugič, počí tretjič, v vasi se oglasi zvonček, začuje se krik in žvenket. Jelena zatrepeče ter leti k oknu. In kaj vidi tam?

Ves susjedski breg je posut s kopji, kosami in puškami, in pri tem krik in vik, da bi človek kar oglušil.

Na pol oblečen prihiti k njej v sobo njen sin Gavro in obupno zakriči:

Gorje nam, mati! Izgubljeni smo! Kmetje so vdarili na grad!

Jelena zapove kastelanu Petričeviču, naj strelija na uporne kmete, pa vse zamaši Petričevič in Bošnjak sujeta iz topov svinčeno zrnje na kmete, deset se jih zvrne, a sto se jih navali na njih mesto. Eni razdirajo in sekajo grajska vrata, drugi plazijo po lestvah na ozidje.

Zvon udarja čim dalje glasneje, med vedno hujšim tuljenjem množice se podro grajska vrata z urnebesnim gromom in kakor hudournik se privale besni in razjarjeni kmetje v grad.

Bled in krvav prihiti Petričevič v sobo, prosi se gospo, naj se reši. Kmetje, da so ugnali orož-

Slovenskemu kmetu že lahko pripisujemo toliko razsodnosti, da bi bil nesposobnost Terglava, ki je govoril na neštevilnih shodih, spoznal.

Narodna stranka pa se iz svojega poraza lahko uči, da laž pomaga le nekoliko časa. Osramočena je pred svetom Narodna stranka, ne spodnještajersko slovenstvo, kakor piše Kukovčev glasilo. Za spodnještajerske Slovence bo 23. januar vedno časten dan, dan, ko je zmagala resnica nad lažjo, dan, ko je bil v deželni zbor izvoljen mož, ki noče o liberalizmu, o preganjanju cerkve in duhovnikov nič vedeti, temveč nesebično delati za slovensko ljudstvo.

Bog živi našega Terglava!

Poučni tečaj S. K. S. Z. v Celju.

Nepričakovano sijajno je uspel ta poučni tečaj. Bil je pravo ljudsko vseučilišče, kakor so se izražali udeleženci. Na zunaj je napravilo velik utis že število udeležencev; bilo jih je 106 tujih iz raznih okrajev ter okoli 30 domačih. In toliko jih je prišlo, ne da bi se posebej vabilo na tečaj. Od raznih strani smo čuli izraze obžalovanja, da niso vedeli za tečaj, ker bi sicer tudi prišli. Pa odkritosrečno povedano, če bi jih prišlo še več, bi ne imeli več prostora za vse. In kako so bili ti udeleženci? Sami navdušeni, ukaželjni mladi možje in mladeniči, ki so s svinčnikom v roki s tako vztrajnostjo in s takim zanimanjem sledili predavanjem, da je ogenj navdušenja prehajal tudi že radi tega na predavatelje in na vse, ki so slučajno prišli gledat tečaja.

Bilo je res lepo, tako da so udeleženci zadnji dan pravili: „Škoda, da se moramo že raziti!“ In vendar je trajal tečaj od ponedeljka zjutraj do četrtega popoldne, in predavalo se je tri ure predpoldne in tri ure popoldne. In ta čas se je še večkrat nategnil, kakor se je tudi prosti čas porabil v razlaganje celjskih zgodovinskih znamenitosti ter v ogledovanje istih zlasti v mestnem muzeju.

Predavateljev je bilo deset. Naslovi predavanj se glase: Važnost socialnega vprašanja za Slovence. Krščanski socializem. Stranke pri nas in drugod. Naš bodoči program. Kmečko vprašanje. Zadrugištvo. Občinski in okrajni zastop, deželni in državni zbor, krajni, okrajni ter deželni šolski svet, zdravstvena okrožja, cerkveni skladni odbor. Društveni in zborovni zakon, shod. Društveno delovanje in gospodarstvo. Časopisje. Govorništvo. Agitacija. Prometna sredstva. Alkoholizem. Telovadba. Petje.

Neudeležencem se o teh predavanjih v kratkih besedah ne da veliko povedati. Zato raje priporočamo posnemanje onega udeleženca, ki je imel v domačem izobraževalnem društvu predavanje o tem poučnem tečaju. Tako sejte semena, ki so padla v vaša srca na tečaju, naprej, da bodo obrodila tisočeri sad! Udeležencem bodo te prijetne ure ostale le v sladkem spominu, kakor bo ostal v prijetnem spominu tudi zabavni večer, njega šaljivi govornik nič manj, kot resen ud profesorskega zbora, ki je zdaj navaden infanterist tam nekje daleč za gorami.

Politični ogled.

— Državni zbor. Najvažnejše vprašanje, s katerim se bo bavila zbornica, je splošno starostno zavarovanje, toda priprave za ta zakon še niso tako do-

zorele, da bi ga vlada mogla predložiti že spomladi, ampak jo bo predložila še-le v jeseni.

— V državni zbornici vlada živahno življenje, vkljub temu, da zbornica nima sej. Med tem pa delujejo odseki, med njimi najvažnejši, proračunski odsek. Zadnji teden so si udje tega odseka razdelili med seboj poročila. Izmed slovenskih in hrvatskih poslancev poročajo dr. Korošec o tobaku, dr. Žitnik o soli, dr. Ploj o direktnih davkih, vitez Vuković o pomorskih zadevah. Socialdemokrati so dobili le eno poročilo, največ poročil pa imajo v rokah krščanski socialci.

— Krščansko-socialna stranka nič ni prav zadovoljna s sedanjim ministrskim predsednikom Bekom. Stranka ga mora podpirati pri vladanju, dala mu je tudi dva ministra dr. Ebenhocha in dr. Gessmanna, a baron Bek se preveč ozira na socialdemokratsko stranko. Dr. Gessmann je bil imenovan za ministra, da se zanj sestavi posebno delavsko ministrstvo, a še do danes to ministrstvo ni sestavljeno. Socialdemokrati se namreč boje, da bi prišle delavske zadeve v roke krščansko-socialnega ministra in za to ovirajo sestavo ministrstva. Bek pa jih le pre-rad posluša. V krščansko-socialnih krogih se z vso resnostjo govori, da bosta njihova ministra odložila svoje časti, ako baron Bek kmalu ne krene na drugo pot. Vrh tega so krščanski socialci tudi nevoljni na Beka, ker z vso odločnostjo sili na trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki kmečkemu ljudstvu ne bode ljuba. Krščansko-socialni voditelji so zadnje dni neprestano v zvezi z vlado.

— Proračunski odsek. V tem odseku sta v torek dne 28. jan. govorila dr. Ploj in dr. Korošec. Dr. Ploj je govoril o spravi med narodi. Dr. Korošec pa je v odločnih besedah protestiral proti hujskajočemu govoru nemškega ministra-rojaka Peške, ki ga je imel v ponedeljek dne 27. januarja v Gradcu. Minister je sumnil Jugoslovane, da hočejo posebno državo ter navduševal nemške uradnike, da nacionalno delajo. Mi Slovenci vemo iz žalostnih izkušenj, kako izgleda tako nacionalno delovanje nemških uradnikov. Nadalje je minister Peška agitiral za šulverin in sidmarko. Dr. Korošec graja, da c. kr. ministri na ta način delajo za narodni boj in razpor, namesto za spravo. Potem še je obširno govoril o zaostalem uredništvu uradnih časopisov, ki so naj za Slovence slovenski ter terjali, da se korespondenčni biro moderno upravi.

— Veterinarski svet (živinozdravniški svet) v poljedelskem ministrstvu je zboroval 13. t. m. Povdarjalo se je, da je neobhodno potrebno, da se zviša število živinozdravnikov. Zastopnik „Slovenskega kluba“ je sprožil vprašanje, kaj misli vlada ukreniti glede živinske kuge. Minister je obljubil, da se zakonski načrt kmalu predloži. Sklenili so nadalje zahtevati, da naj se za konje, ki jih pobijajo radi konjskega smrklja, gospodarju izplača odškodnina, ker je krivično, da morajo gospodarji toliko trpeti. Ob enem je veterinarski svet zahteval od vlade, naj ostro zastraži našo mejo pred vtihotapljenjem tuje živine, ki zanaša k nam živinsko kugo. Vlada je obljubila podpirati tudi svinjerejo. Seji je predsedoval slovenski poslanec g. Povše.

— Trgovinska pogodba s Srbijo bode baje kmalu končana. Vlada dela na vse kriplje, da se dovoli tudi gotovo število mesa in živine za uvoz iz Srbije. Opira se pri tem na glasovanje v zbornici za odprtje mej, pri katerem so tudi nekateri kmečki poslanci n. pr. Roblek glasovali za odprtje. Kmetje se naj pri teh „skrbnih“ poslancih zahvalijo za ta udarec!

— Rusko. L. 1867 so znašali zemljiški dolgovi na Ruskem 99.594.000 rubljev; l. 1877 — torej deset

nike, Peter Bošnjak je ranjen, poveljniku orožnikov je kosa odrezala glavo, na stolpu pa se že vije prapor Uršule Heningove.

Žvenket postaja slabšeji, le zdaj pa zdaj se še začuje strel puške. Ljudstvo buči in šumi kakor razburkano morje, že se približajo sobi grofice Jelene.

Vrata se odpro, velik orožnik s sekuro v roki jame mahati proti besni trumi, ki hoče udreti v sobo. Kmet za kmetom se zvali pod njegovim udarcem; zdajci strel iz samokresa in orožnik se zgrudi mrtev grajščakinji pod noge.

Smrt Tahu!, je gromelo po hodnikih in v sobo se privlali četa kmetov.

Stojte! zakliče krepak glas in na mig obstanejo kmetje. V sobo pa vstopi s krvavo sabljo v roki Stefan Gregorijanec in za njim gospa Uršula. S plašcem si obriše Gregorijanec krvavo sabljo pa reče strogo:

Gospa Tahova! Pripeljali smo pravo lastnico gradu, Uršulo Heningovo! Vašemu gospodstvu je konec!

Da, kači smo strli glavo, ohola Zrinjska hči!, zakliče gospa Uršula Heningova. Zopet je moj očetov grad!

Nato se obrne h kmetom, veleč jim, naj si nagrabijo in naplenijo, kar kdo more, ona noče od tega krvniškega blaga ničesar.

Kakor okamenela gleda Jelena, kaj se godi pred njenimi očmi. Iz te otrplosti jo vzdrami Stefan, češ, pravi gospodarji gradu so zdaj tu, krivični pa naj se kmalu odpravijo. V vasi jo čaka voz in kastelan Petričevič naj jo z deco zapelja v Zagreb, kajti tudi Stubica je v njegovih rokah.

Jelena dvigne glavo in de mirno:

Gospa Uršula! Razbojnika! Tega vam ne pozabim nikdar!

Po teh besedah prime sina za roko ter zapusti grad.

Kmetje pa so si delili Tahovo bogastvo ter neprestano mrmrali: Smrt Tahu!

VII.

„Na noge, da pozdravimo bana, kakor se spodobi za izdajalca!“

V veliki dvorani mokriškega gradu so imeli hrvaški plemenitaši posvetovanje. Na koncu okrogle mize je sedel podban Ambrož Gregorijanec ter si neprenehoma gladil dolgo, častljivo, kakor marmor belo brado. Za njim pa je stal njegov sin Stefan, kakor napeta puška, vsak čas pripravljen, da kvišku plane.

Ravno je razlagal podban zbrani gospodi, v kakem žalostnem stanju je hrvaška domovina, kako ji trga Turčin kos za kosom od telesa. Ban Peter Erdedi je sicer junak, a za bana ni!

Pritepel se je na Hrvaško še Tah, ta oholež, ki misli, da je sam gospodar vse Hrvaške! S svojo grozovitostjo je spravil do skrajnega obupa kmete, ki — naj reče kdo kar mu drago — vendar tudi niso na sebi podobno božjo, ki imajo tudi srce in dušo. A krvolok Tah ravna z njimi huje ko z živino.

Ali je potem mogoče, da se še kmečki stan obdrži? Tare ga turška sablja, bije gospodski bič, ubija glad; naj izgine kmetstvo, odkod denar, vojska, plug? Kdo bo branil domovino? Turška sužnost jim je gotova! No, seveda, Taha bi zelo malo bolela glava, če bi zagospodovali Turki po naši

Let pozneje — so ti dolgovni znašali že 415 milijonov rubljev; l. 1887 742 milijonov 913 tisoč rubljev; do leta 1897 pa so dolgovni poskočili že na 1358 milijonov 936 tisoč rubljev. Torej so bili l. 1897 dolgovni 14 krat večji ko l. 1867. Sedaj pa znašajo dolgovni že 2344 milijonov, 341 tisoč rubljev. Danes so torej dolgovni 23 krat večji ko pred 40 leti. Žalostne številke! Vzroki dolgov so isti ko pri nas. Izkoriščanje ljudstva po načelih gospodarskega liberalizma. Ni čuda, da danes Rusijo pretresa revolucija; socialni demokratje rešujejo ljudstvo z bombami in z dinamitom. Toda ali je mogoče trajno odpraviti krivico z drugo krivico? Ne! Kadar se bo na Ruskem socialno vprašanje začelo reševati na podlagi krščanske pravice in ljubezni, tedaj bode tudi na Ruskem boljše. Dokler pa vlada ondi na eni strani sila carjevega samodržstva z bičem in puško v roki, na drugi strani pa vladajo bombe socialistov, toliko časa ne bo boljše.

Mala politična naznanila.

Dne 23. januarja. Danes so se začela na Dunaju vojaška posvetovanja, katera vodi sam cesar. Udeležo se jih generalni armadni nadzorniki in vojni minister. — Srbski odposlanci na Dunaju upajo, da bo že prihodnji teden razglašena avstro-srbska trgovinska pogodba. — Nemški agrarci na Češkem imajo dne 1. februarja v Pragi zborovanje. — V ogrskem državnem zboru je sedaj na dnevnem redu sprememba poslovnika, ki se pa bržkone ne bo sprejel, ker se radikalne ogrske stranke bojijo, da si z novim, djetrejšim poslovníkom zvežejo popolnoma roke, če pride drugo ministristvo do vlade. — Japonci v Ameriki so začeli prodajati svoje trgovine in se vračajo v domovino. Ker so isto storili tudi pred rusko-japonsko vojsko, prorokujejo, da bo imela Japonska kmalu vojsko. — Za novo rusko mornarico zahteva mornariški minister dve milijardi rubljev, ki se naj plačajo tekom petnajst let.

Dne 24. jan. Dunajskemu županu dr. Luegerju se je obrnila bolezen na boljše. — Iz Maroka se poroča, da so bili Francozi pri Settatu tepeni od Maročanov. — V Portlandu v Ameriki so zopet zasačili dva japonska ogleduha. Japonci kljub vsemu zanikanju le nekaj nameravajo, sicer bi ne bili tako radovedni. — Na Japonskem po zadnji vojski vsled uboštva raste nezadovoljnost. V japonski zbornici so predlagali nezadovoljneži, da se izreče vladi nezaupanje. Vendar so še takrat propadli s 168 glasovi proti 177.

Dne 25. jan. Hrvatski ban Rauch je že pri koncu. Izvedel bo samo volitve in potem odstopi. — V Prusiji sedaj bijejo boj za splošno in enako volilno pravico. Socialdemokrati zahtevajo, da dobi volilno pravico vsak možki, ki je star 20 let. — Rusija in Severoameriške združene države nameravajo skleniti zvezo, ki bo naperjena proti angleško-japonski zvezi.

Dne 26. jan. V Budimpešti se je vršil ustanovni shod ogrske kat. ljudske stranke. — Iz Maroka poroča general Amadeo o spopadih med svojimi četami in Marokanci; seveda je bil on povsod zmagovalac. — Iz Portugalskega prihajajo vedno poročila o razburjenju ljudstva, ki se pripravljajo na revolucijo. Če pride od tega, bo sosedna Špaaska pomagala Portugalski udušiti upor z 400.000 vojakov.

Dne 27. jan. Nadvojvodinja Henrieta, hčerka nadvojvoda Friderika, se je zaročila s princem Bogomircom Hohenlohe. — Med Turčijo in Perzijo so se že vnele na meji praske, ki lahko dovedejo do vojske med obema državama.

Dne 28. jan. Na Portugalskem se vsako uro pričakuje revolucija. Glavno mesto Lizbona so vojaki zasedli, da udušijo vsak upor. — Med Kitajsko in Japonsko je prišlo do tako hudega spora zaradi zidanja neke železnice, da se je bati vojske. — Spor med Turčijo in Črnogoro se je poravnal.

deželi, postal bi takoj turški beg v kakem turškem kraju.

Zato naj gre — tako sklene gospoda svoje posvetovanje — vsakdo v svoj kraj, naj pouči ljudi o razmerah, in prihodnjič naj prihitijo vsi na zborovanje, pa naj Taha vržejo.

Se so se posvetovali, kar se hipoma odpro vrata. V sobo plane ves poten, zaprašen in brez sape plemič Ivan Gušič. Vsi zborovalci ostrme.

Prišlec jame pripovedovati, kako je odšel zjutraj s Susjeda v Zagreb. Na poti proti domu krene v neko krčmo, polno samih oboroženih mož; trči s pijanim sosedom, pa ga vpraša, kdo je? Odgovori mu, da je vojak iz banove čete, in da jih za dva dni popelje bank nad staro beštijo na Susjedu, Uršulo Heningovo. Ko začuje to vest, se takoj potegne iz krčme, zajaše konja, in evo ga tu, da se še za časa pripravijo.

Plemstvo se razburi, in po dvorani zaori gro-movit hura.

Gospoda!, zakliče Ambrož, pred nekaj dnevi še mi je dal ban častno besedo, da se ne dotakne moje tašče, naj gre pravica svojim potom, a glejte, zdaj je poteptal zvestobo! Na noge! da pozdravimo bana, kakor se spodobi za izdajalca!

Na noge!, je zagromelo plemstvo, zapuščaje dvorano.

Štefana po pošlje podban k tašči Uršuli Heningovi, ki naj bode pripravljena, da pojde z njim na grad Susjed.

(Dalje prihodnjik.)

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Župnijo Pilstanj je dobil č. g. Jakob Rauter, kaplan pri Sv. Ilju v Slov. gor. Za provizorja na Bizeljskem je nastavljen č. g. Iv. Hribar, začasno vpokojeni duhovnik v Rečici.

* **Imenovanje.** Izvanredni profesor na vseučilišču v Gracu g. dr. Karol Strekelj je imenovan za rednega profesorja slovenskega jezikoslovja.

* **S. K. S. J. Z. za Štajersko.** V odborovi seji dne 23. januarja se je vzel na znanje pristop bralnega društva v Družmirju pri Šoštanju. Določilo se je, da gre na ustanovni shod izobraževalnega društva pri Sv. Martinu pri Vurbergu dne 2. februarja kot zvezin odposlanec g. dr. Hohnjec. Obljubil se je govornik tudi delavskemu društvu v Pušcavi za zborovanje 9. februarja. Velika pozornost se obrača ustanavljanju, oziroma izpolnjevanju ljudskih knjižnic. K Sv. Primožu nad Muto se je poslalo blizu 100 knjig, k Sv. Vidu pri Grobelnem 80 knjig. Treba bo tudi bolj skrbeti za mariborsko okolico in za kraje ob jezikovni meji. Toda nedostaja nam knjig. Vse rodoljube iskreno prosimo, naj nam pošljejo pravnih knjig, če mogoče že vezanih. „Dijaško zvezo“ prosimo, da bi nam v tem oziru krepko in izdatno pomagala ter delala, da bo delo urejeno, sporazumno z nami. Ker je 6. februarja občni zbor S. K. S. Z., odpade odborova seja S. K. S. Z. ter bode v četrtek 13. februarja. Znaprejš se je sklenilo, da bodo redne in stalne seje vsak prvi četrtek v mesecu, in če pa je ta dan praznik, drugi četrtek; izredne seje se bodo pravočasno naznanile.

* **Liberalni listi.** „Domovina“, „Narodni List“ in „Slov. Narod“ so tudi pri volitvi med Terglavom in Zdolšekom pokazali, koliko jim je verjeti. Pisali so, da je zmaga za liberalno stranko gotova, da bo zmaga sijajna, da bo kmečka stranka sramotno poražena, toda prišel je dan 23. januarja in zgodilo se je nasprotno. Kmečka stranka je sijajno zmagala, liberalna pa sramotno propadla. Čitatelji liberalnih listov pa si naj zdaj stavijo z vso resnostjo vprašanje: Kdo laže?

* **Kako bo Terglav deloval?** Nato odgovarja „inteligentna“ „Domovina“: „Polovico šol zapreti, polovico učiteljstva spoditi, saj znajo mežnarji brati in pisati, župniki in kaplani pa bodo za nadzornike.“ Ali vas ni sram, vi slovenski „inteligenti“, takšnih prismo-darij? Sicer pa bomo za vaše nesramnosti drugikrat obračunali z vami.

* **Narodni svet za Štajersko** je prisilil zastopnike Kmečke zveze, da so izstopili, ker se je v njem sklepalo tudi o politično taktičnem postopanju kmečkih poslancev, kar je sicer tudi po pravilih Narodnega sveta izključeno. Kmečka zveza je čakala dovolj dolgo, da se ta zmeta, ki se je enkrat naredila, popravi in da se doseže zopet skupno in složno postopanje. Toda Narodni svet ni hotel spraviti in je sedaj imenoval, kakor izvemo iz liberalnih časopisov, na svojo pest na prostore zastopnikov Kmečke zveze dva nova zastopnika, med njima tudi dr. Rosino. S tem je Narodni svet izrekel, da ne mara več sodelovanja Kmečke zveze in da hoče biti le strankarska uprava. Pokazal je naši Kmečki zvezi vrata, in naši somišljeniki sedaj vedo, pri čem da so z Narodnim svetom. Vse to dobro ve tudi g. dr. Jurtela, vkljub temu pa piše njegov list „Novi Slojenski Štajere“, kakor da bi bila na naši strani nestrpnost, katera nam ne dopušča hoditi v narodnih stvareh skupno z drugimi strankami. Stvar pa je drugačna, in nestrpnost in nespravljalnost je na liberalno-prvaški strani! Toliko resnici na ljubo!

* **Zadružna Zveza v Celju** je po izjavi „Domovine“ z dne 13. januarja liberalna; v štev. z dne 24. jan. pa spet „Domovina“ trdi, da je nestranskarska. Pa mi se že poznamo, kaj ne g. Jošt?

* **Zadružna Zveza v Celju** zapuščajo dan za dnevom članice. Na Sp. Štajerskem je izstopila že cela vrsta članic, katere vodijo pristaši Kmečke zveze. Nadejati se je, da tudi druge v kratkem izstopijo.

* **Zadružna Zveza v Ljubljani** ima že okrog 60 članic na Sp. Štajerskem. Da se olajša poslovanje in lahko intenzivnejše vrši celo zadružno delo, se bo na spomlad ustanovila podružnica v Mariboru, katera bi imela potrebne strokovnjake na razpolago; obenem začne tudi delovati denarna centrala, ki bode oskrbovala denarno sporavnost med spodnještajerskimi članicami. Kakor vsa znamenja kažejo, bode do konca leta okrog 100 članic včlanjenih pri Zadružni Zvezi v Ljubljani.

* **Jošt se pere.** Glede slučaja Jarenina, kjer je Zadružna Zveza v Celju zahtevala 6% obresti za kredit, se Jošt v liberalnem časopisju prav nesrečno pere. Dobili smo od več posojilnic poročila, da je Jošt že pred več meseci zahteval od članic 6% obresti za kredit in ga je sedaj spet povišal, ker, da govorimo odkrito, niti liberalci ne marajo Jošta in Zadružne Zveze v Celju in nalagajo svoj denar drugod, ne pa pri Zadružni Zvezi v Celju. Dragi letni doneski (nekateri posojilnice plačujejo 300 K, večina pa na 100 K) in drag kredit, katerega pa še je zelo težko dobiti, so dobrote, katere nudi celjska toliko hvalisana „Zadružna Zveza“. Moč organizacije ljubljanske „Zadružne Zveze“ najbolje spričuje dejstvo, da je ona tudi v času denarne draginje, akoravno ne pobira nobenih letnih doneskov, lahko dajala članicam kredit proti 5% obrestovanju.

* **Poldnevni pouk.** „Narodni List“ se zgraža nad Terglavom, ker se je na svojih shodih izjavljal za poldnevni pouk. G. uredniku Spindlerju najbrž ni znano, da je tudi mnogo pametnih in treznih mislečih učiteljev, ki so ob enem dobri pedagogi, posebno z ozirom na krajevne razmere za poldnevni pouk ter so tudi pri pristojni oblasti prosili za njega. Tudi tega menda ne ve g. Spindler, da je po večjih mestih na srednjih šolah, kakor n. pr. na gimnaziji in realki v Mariboru, upeljan poldnevni pouk. Če je dober za latinske šole po mestih, zakaj pa bi bil taka nesreča za ljudske šole vsaj v gotovih krajih, kjer so razmere za celodnevni pouk neugodne? Sicer pa tudi celodnevni pouk vsega ne opravi. Čeprav je bil Spindler (deležan celodnevne pouka, ali bi se ga vsaj moral udeležiti, se ni docela izučil, temveč je običal sredi med študijami. Ne skušajte torej umetno vzbujati groze! Mi se strašiti nič ne bojimo.

* **Kmetije,** dobro si zapomnite! Narodna stranka se vam vedno dobriča ter vam ponuja svojo ljubezen. V resnici pa je kakor pokvarjeno dekle, ki v svojem srcu ne pozna čiste in poštene ljubezni, temveč hoče ženina prikleniti nase v sebične namene, da bi z njegovim premoženjem obogatela. Kako vas, spodnještajerski kmetije, ceni, ljubi in spoštuje Narodna stranka, pokazala je zopet po deželnozbornski volitvi v okraju Celje-Konjice. Izvoljen je Terglav, mož značajan, poštenjak od nog do glave, kost od vaše kosti, kri od vaše krvi. In kaj piše o njem „Narodni List“ po volitvi? „Odkrito izrečemo svoje globoko obžalovanje, ker je izvolitev tega človeka na večno sramoto slovenskega naroda na Štajerskem. Dan 23. jan. 1908. je črna točka v zgodovini štajerskih Slovencev, dan narodne sramote.“ Tu je zopet enkrat „Narodni List“ razkril svoje narodno strankarsko srce do zadnjega kotička. Kako visoko vas spoštuje, kmetije! Postavili ste si sami kandidata, z velikansko večino ste si izvolili moža, o katerem ste na številnih shodih spoznali, da je sposoben zastopati vaše koristi v deželnem zboru, gotovo stokrat bolj nego kak zloglasni Ježovnik. In ker je Terglav obiskoval samo ljudsko šolo, kakor sploh vsi slovenski spodnještajerski kmetije s prav majhnimi izjemami, ga imenuje analfabeta, torej človeka, ki ne zna prav ne brati ne pisati. Taki ste torej, slovenski kmetije, v očeh Narodne stranke: kmetavzarji, neumneži, zarukanci, butelnji. In če je eden izmed vaše sredine, kateremu ste v naddvjetrtinski večini skazali svoje zaupanje, izvoljen za poslanca, je to večna sramota za slovenski narod. To mora vsakemu kmetu odpreti oči. Kmetije, vaša čast, vaše poštenje, vaš ponos zahteva, da se vsak z ogorčenjem obrne od stranke, ki tako nizko sodi o vas, da s studom vrže od sebe list, ki vas tako nesramno blati pred svetom! Če pa se bi še našli ljudje med našimi kmeti, ki še vedno hlapčujejo tej profikmečki in ljudstvu sovražni stranki, je to v resnici večna sramota za slovenski spodnještajerski kmečki stan!

* **Tržne vesti.** Tržišča so končno morala pokazati mlačnejši značaj, saj je kupčija jako slaba. Ko je nemška rž prekoračila avstrijsko mejo, se je gospodom spekulantom začelo po glavah jasnit, da so neopravičeno visoke cene ne bodo dale vzdrževati. Pričeli so popuščati in so zlezli nižje. Budimpeštari so tudi znižali. Kakor smo že naglašali, so postala tržišča mlačna. Vzrok je mila zima in posebno lepo vreme, a tudi nenavadna tišina pritiska na tendenco. Konsum in kupčija se bojita tržišč in tudi mlini ne kupujejo, ker moka ne gre naprej. Konsument je glavni regulator cen, nepremagljiv proti teži ogrski spekulaciji, ki se opira na carino in hoče po apotekarsko drago prodajati živila. Konsument si pa vsled draginje odtrga pri ustih, in rajši je lačen, ker drugače ne more izhajati. Kupčija je skoraj popolnoma zaspala in lastniki še to male množine blaga, ki jo spravijo na trg, ne morejo prodati, sicer bi borzijanči s cenami ne šli niti za vinar nižje. Mlačnejša so pa tudi inozemska tržišča, ker je prišla argentinska pšenica v velikih množinah na trg, letina je bila jako dobra. Na naša tržišča to seveda ne bo vplivalo. — Moka. Konsument strada, mlinarjem pa zmanjkuje sape, tako jih tišči moka, ker se zaloge vedno bolj množijo. Posebno ogrski, v prvi vrsti seveda budimpeški mlini, vedno z večjim strahom opazujejo vedno večje zaloge. Z omejenim obratom niso mnogo dosegli, in če se tržni položaj v kratkem ne izpremeni, se bodo morali poslužiti radikalnejšega sredstva, da ustavijo obrat. Sicer so znižali cene, posebno rženo moko so znižali, veliko pa tudi ne morejo popustiti, če nočejo prodajati z izgubo. — Otrubi so ostali neizpremenjeni v ceni, kupčija majhna.

Denarni trg. Neverjetno hitro se izpreminja položaj denarnega trga, ona opasna napetost, ki je vznemirjala posebno koncem pretečenega leta, se je morala umakniti že prve dni novega leta. Angleška banka, ki je v jeseni z veliko naglico tekom enega tedna trikrat dvignila diskont od 4% do 7 odstotkov, je letos že trikrat znižala diskont, ki znaša danes le 4 odstotke. One draginje ni povzročil položaj angleškega trga, ampak strah pred Ameriko, ki je zbežal vso Evropo. Ker pa so se razmere v Ameriki nekoliko izboljšale, je strah minul in je znižala tudi francoska banka svojo obrestno mero celo na 3 odstotke, to je najnižja mera, ki jo je imela več

let. Najbolj počasna je nemška banka, ki še vedno vzdržuje 6% odstotkov. Kar se tiče avstro-ogrskih banke, je ta znižala 10. t. m. obrestno mero na pet odstotkov, in kakor se trdi, bo šla v pričetku februarja najbrž na 4 odstotke. Cenejši denar bo seveda največ koristil industriji, na katero je najbolj vplivala draginja.

* **Farna knjižnica.** Na različna vprašanja odgovarjamo: Ministrstvo notranjih zadev je z odlokom z dne 5. junija 1895, št. 5087 ex 1894 določilo: „Izposojevanje knjig in časopisov iz farnih knjižnic ne potrebuje niti obrtne koncesije niti uradnega dovoljenja, ako tako izposojevanje nima značaja obrti.“

* **Ne pozabite se vpisati v družbo sv. Mohorja!** Za 2 K dobite šest lepih knjig! Čas je še samo do 5. februarja!

Mariborski okraj.

m Poljudna predavanja v Mariboru. V nedeljo dne 26. t. m. je predaval g. prof. dr. Verstovšek o delavskem zavarovanju. Predavanja se je udeležilo okoli 50 delavcev, ki so z zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem. Predavatelj je obširno razložil potrebo zavarovanja vseh delavcev iz človeškega, krščanskega in gospodarskega stališča in povdarjal zlasti, da je v državnem interesu, da se ta zadeva reši ugodno. Prihodnjo nedeljo dne 2. t. m. nadaljuje prof. dr. Verstovšek svoje predavanje in govori zlasti o Körberjevi predlogi o zavarovanju delavcev v slučaju onemoglosti, starosti, bolezni in nezgode! Delavci, pridite polnoštevilno!

m Maribor. Ponedeljek dne 27. januarja sta bila v cerkvi Materi Milosti poročena g. Alojzij Jager, posestnik pri St. Jakobu v Slov. gor., in gđ. Antonija Šmirmaul iz Jarenine. Poročil ju je ženinov brat velč. g. Avguštin Jager, kaplan v Ptuj. Vrlemu paru čestitamo!

m Dva lepa shoda S. K. Z. sta se vršila minulo nedeljo, v Selnici ob Dravi in v St. Petru nize Maribora. Na obeh shodih je govoril predsednik K. Z., državni in deželni poslanec Roškar, ki je s poljudnimi in prepričevalnimi besedami razvijal program K. Z. V Selnici, kjer se je vršil prvi slovenski shod, je prišlo okoli 80 vrlih mož, ki so z veseljem pritrjevali programu S. K. Z. Shodu je predsedoval posestnik Krelj. Različna vprašanja so stavili: posestnik Alojz Dobaj iz Jelovca zaradi hišno-razrednega davka, posestnik Blaž Urbas iz Slemenca zaradi šole in g. Mesarič tudi zaradi šole. Na vsa vprašanja je g. poslanec povoljno odgovoril. Slovenska kmečka zveza si je pridobila zaupanje vrlih Selnčanov. Shod se je vršil v narodni gostilni g. Mesareca.

Popoldne ob 4. uri je bil shod K. Z. pri St. Petru. Ta je pokazal, da se smisel za najmočnejšo stranko na slovenskem Štajerskem, za K. Z. vedno bolj širi. Vdeležencev je bilo čez 300. In mnogo jih ni našlo niti prostora v dvorani pri Muršecu. Predsednik K. Z., državni in deželni poslanec Roškar, je pod sopredsedstvom domačega župnika g. Škrakla in župana g. Jožefa Lorberja v čez uro trajajočem govoru popisoval delovanje svoje in svojih tovarišev-poslancev v drž. zbornici. Pečal se je v svojem govoru posebno s kmečkimi vprašanji ter jih zanimivo razmotrival. G. župnik, Škrakl se g. poslancu zahvaljuje za njegov trud. Omenja, da naš poslanec ne spada med tiste, ki bi le obljubovali, ampak ki res delajo. Nato čestita tudi S. K. Z. in njenemu predsedniku na krasni zmagi v celjskem okraju, kjer je s tako veliko večino bil izvoljen v deželni zbor prištaš S. K. Z., Terlag. Z velikim navdušenjem pritrjujejo udeleženci tem iskrenim besedam. G. Lorber prosi poslanca naj skrbi, da bo deželni odbor oddajal cepljene trte ceneje in da bi naši posestniki dobavali več brezobrestnih posjil; niti kar poslanec obljubi, da bo storil, kar bo mogel. G. kaplan Kranjc je nato utemeljeval devet resolucij, ki so bile enoglasno in z navdušenjem sprejete. V njih se izreka poslancem K. Z. zaupanje; shod se je izrekel proti odprtju mej za tujo živino, zahteva se kmet. šola za Spod. Štajersko, gospodarski poduk v ljudski šoli, da se okrajni zastop bolj briga za cestne razmere v St. Petru in Sv. Martinu, da dež. šolski svet preišče zadevo glede zidanja šole v Grušovi in se izreče ogorčenje nad nečloveškim sklepom kraj. šolskega sveta v Karčovini, da se šola popolnoma ponemči. — Nato se je izvolil pododbor S. K. Z., ki si je s tem shodom pridobila srca vseh navzočih.

m Fram. Srebrno poroko sta slavila preteklo nedeljo g. šolski vodja Pirkmaier in njegova soproga Marija, rojena Kukovič. Že v petek poprej se je darovala zanj sv. maša, pri kateri sta oba prejela sv. obhajilo v veliko vspodbudo vernemu ljudstvu. Soboto večer mu je med gromovitem streljanjem priredila požarna bramba prav lepo bakljado. Nedeljska slavnost pa se je vršila nad vse slovesno in sijajno. V dolgi vrsti sta korakala slavljence, devetero otrok in veliko sorodnikov v farno cerkev ki se je praznično oblekla. Nad vse ganljivo je bilo videti devetero otrok po vrsti in starosti sedeti pred obhajilno mizo. Eden sin je ekonom, ena hčerka učiteljica, drugi sin je visokošolec, tretji je pri davkarji, dva sta na gimnaziji, eden na realki, druga hčerka se hodi v šolo in najmlajši Božo pa bo letoš začel hoditi v šolo. To so vam skrbi in stroški! Služba božja se je začela ob 11. uri. Pridigoval je

g. Pirkmaierja svak, č. g. župnik Kukovič iz Dobrne. Svoj govor je priredil jako ginjaivo in zanimivo; saj pa je tudi lahko pridigoval o krščanski družini, ko je bil ravno praznik sv. Družine. Tudi sv. mašo, pri kateri sta mu stregla slivniški in domači župnik, je služil za slavljence g. Kukovič. Domači cerkveni pevci in pevke so s krasnim petjem povzdignili slovesnost, med katero so venomer gremeli topiči. Tako slavi spomin enega najimenitnejših dnevov življenja krščanska družina — krščansko učiteljstvo. Zanimivo je, da so stariši g. Pirkmaierja pred dvema letoma obhajali zlato poroko in stariši gospe pa bodo drugo leto. Velečislana slavljenca! Naj tudi vama Bog pozlati vajino srebrno vez, dal Bog vama dočakati še zlate poroke!

m Fram. V ponedeljek se je vila dolga vrsta planičkih šolarjev in mnogo ljudstva proti farni cerkvi, in od tod na pokopališče. Spremljali smo k večjemu počitku najboljšo šolarico planičke šole M. Lešnik, iz ugledne hiše Trglavčnikove. Smrti ledena roka je neusmiljeno utrjala to nežno cvetko, ednastitelno deklico. Krvna (sušica) ji je končala mlado življenje. Žalostno so gledale njene sestrice in tovarišice zanj v hladni grob, srce se je krčilo bridkosti dobrim starišem; a rajni je dobro, saj je tako goreče in še pri popolni zavesti prejela sv. zakrament iz rok svojega kateheta. Počivaj v miru, ti nepozabljeni otrok, starišem pa naše odkrito sožalje.

m Laporje. Tu bomo od 1. febr. naprej dobivali dvakrat na dan pošto, in sicer ob 10. uri predpoldne in ob 47. uri zvečer naravnost od postaje Slov. Bistrica in ne od poštnega urada v mestu. Zelo umestna in potrebna ukrepitev! — Predavanje v izobr. društvu je bilo zelo dobro obiskano. Udeležilo se ga je veliko število mož in mladeničev. Iskrena zahvala g. predavatelju, da se je potrudil med nas in nam prav dobro orisal potrebo in pravo rabo umetnih gnojil. Naj bi obrodilo tudi mnogo sadu! Spoznal pa je tudi lahko vsak, kako potrebno je, da se tudi kmet izobražuje in napreduje, kakor je to prav dobro povdarjal v svojem govoru g. Mlakar. Pristopite torej v obilnem številu v izobraževalno društvo. Z združenimi močmi se bo dalo mnogo storiti za gospodarski napredek!

m Sv. Martin pri Vurbergu. Že dolgo zaželeno in prepotrebno izobraževalno in gospodarsko društvo se je ustanovilo tudi tukaj in ima 2. svečana t. l. ob 13. popoldan svoj prvi občni zbor. In dandanes, ko se že vse združuje, pač ni to kaj posebnega, a samo čudno bi se znalo bralcu videti, da se to ni zgodilo že poprej, zato nekoliko v pojasnilo. Že č. g. Flink, nekdanji kaplan tukajšnje župnije, je pozval tukajšnje župljane k ustanovitvi enakega društva in z veseljem so se odzvali stari in mladi njegovemu povabilu ter še isti dan v lepem številu priglasili svoj pristop k nameravanemu društvu. Toda častiti gospod je po kratkem službovanju v tukajšnji župniji bil premeščen, in njegovi načerti se niso izvedli. Pač je še marsikateri čutil potrebo imenovanega društva, a do izvršitve le ni prišlo, morebiti ravno radi pomanjkanja pripravnega prostora ne. Sedaj je pa tudi ta ovira premagana, tako imenovana stara šola je postala last tukajšnje farne cerkve in farani imajo na razpolago zares lepe in priprave prostore v enake namene. Marsikateri je že izrazil svoje veselje nad tem, da bodo ti prostori zopet pristopni župljanom, ker je večina sedanjih faranov svojo prvo izobrazbo dobivala ravno v teh prostorih. Naj bi torej ti prostori služili tudi še naprej v nadaljno izobrazbo ljube mladine in k složnemu delovanju in napredku cele župnije. Dal pa tudi ljubi Bog, da bi stari in mladi prav radi pristopali k v sedanjem času tako potrebnemu društvu.

m Jarenina. V Vajgnu sta obhajala dne 22. januarja v krogu svojih domačih, čisto na tihem srebrno poroko veleposestnik Ignacij Supanič in njegova žena Julijana, rojena Šmirmaul. Vrli družini, ki daje celi fari s svojim veskim in narodnim prepričanjem lep vzgled, kličemo: Še na mnoga leta!

K Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 22. t. m. se je smrtno ponesrečil v partinski občini Mihael Krajnc, mlad, močen mladenič, tihega, mirnega značaja. Pred dobrim letom je prišel od vojakov. Padel je z visokega drevesa, ki ga je obsekoval, tako nesrečno, da je obležal nezavesten in čez nekaj ur tudi umrl. Podeliti se mu je moglo samo še sv. poslednje olje. N. v. m. p.!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Dne 19. t. m. je imelo naše mlado izobraževalno društvo svoj prvi redni občni zbor pri posestniku Jan. Lorberju v Gornjem dolu. Udeležencev je bilo blizo 100, ki so z zanimanjem poslušali poročila odbornikov. Knjig se je prebralo v pretečenem letu do 400. Potem je navdušeno govoril mladenič Rojs iz Jarenine. Razložil nam je jako obširno vsa pereča vprašanja sedanjega časa, posebno o pogubnem žganjepitju. Njegove besede so padle na rodovitna tla. V novi odbor so se izvolili sledeči: Menhard Ferdinand, predsednik; Jan. Kapun, podpredsednik; Sikan Franc, tajnik; Verbošt Janez, tajnikov namestnik; Cinar Matija, blagajnik; Jurij Ferline, blagajnikov namestnik; Janez Hercer, knjižničar. Upamo, da se bodo vsi pametni šentjakobčani oklenili tega koristnega društva, ki nima drugega namena, kot izobraževati svoje člane, ter njim nuditi pošteno veselje.

Društvo ima že dobro izvežban tamburaški zbor, ki je pri obnem zboru nastopil pod vodstvom Frančiška Borko od Sv. Antona v Slov. gor. Vdnil je skozi dva tedna naše fante v tamburanju, za kar mu bodi tem potom izrečena srčna zahvala.

m Jarenina. Že dolgo slovi naš prelepi kraj kot versko in narodno probujen. Da pa tudi na gospodarskem polju nismo najzadnji, kaže dejstvo, da se naši prijazni griči ponajso za lepo vinsko trto, lepo urejeni sadovnjaki so priča marljivih rok, na travnikih se pridno gnoji in sploh se vsa skrb obrača pri tem tudi na umno živinorajo. Da se pa v kljub temu našim kmetom predobro ne godi, so vzrok razne vime, toča in mraz, največ pa nas uničuje pomanjkanje delavskih moči. Več velikih posestev se je vsled tega dalo v oskrbovanje takozvanih majerjev, ali pa se je razkosalo. Kjer je poprej premožen kmet zadovoljno preživil svojo družino s svojimi viničarji vred, trudi se sedaj vse polno malih posestnikov za svoj obstanek, ker nobenemu skoraj ne vrže imetje toliko, da bi imel za domače potrebe dovolj, in da se tako ljudstvo le osiromači, je samoumevno. Primanjkuje nam hlapcev in dekel. Mnogo naših fantov in deklet zapravlja sicer za drag denar svoje moči po raznih zaduhlih tovarnah in premogokopih nemške pokrajine, med tem ko mora naš kmet vsled pomanjkanja poslov opravljati svoje delo le površno. Mnogo naše zemlje ostane na ta način neobdelane ali vsaj ne pravilno. Skodo ima pri tem naš kmet, pa tudi med mladino so le redki, ki bi si v tujini v resnici kaj prihranili. Gotovo bi bilo bolje, če bi ostajali doma, saj mi Slovenci vendar nismo cigani, da bi se morali klatiti po svetu. Nimam sicer namena tukaj, biti komu nevošljiv boljšega kruha, pa izkušnja nas uči, da pridejo mnogokrat v naše kraje ljudje, ki nam niso z ničim koristili, o katerih se nam niti sanjalo ni, da spadajo k nam, ker ves čas so ostali v tujini, vsled onemoglosti pa so jih njih delodajalci napodili in slednjič pridejo reveži v domovino na občinske stroške. Da se pa tak človek pri nas ne sprejme kar z razprostrtimi rokami, mi bo vsak pritril. Pa pravijo socialdemokrati, da so kmetje oderuhi in se jim predobro godi. Mladenic.

m Iz Slov. gor. V naše slovenske kraje prikladijo se pogosto neznani agenti ter tuintam marsikoga vlovijo, da si da proti ognju zavarovati svoja poslopja, čeravno je že zavarovan pri enem zavodu. Ti agentje obljubijo, da bodo skrbeli za to, da ga od drugega zavoda popolnoma ločijo, in da mu ne bo treba toliko plačevati, kakor do sedaj plačuje zavarovalnine itd. To le toliko, da stranko vlovijo, da se podpiše, potem je naenkrat pri dveh zavodih zavarovan, vsled česar pride do tožbe in stranka mora plačati. Vrhu tega pa, če je pri dveh zavodih zavarovan, v slučaju požarne nesreče ne dobi nobene odškodnine ter se je lahko zavoljo tega kaznovan.

m Bralno društvo v Tinjah imelo je dne 6. januarja svoj občni zbor, pri katerem so bili v vodstvo društva izvoljeni: Janez Tomažič, predsednik; č. g. Janez Medvešek, blagajnik; Martin Dušej, knjižničar; Franc Očko, predsednikov namestnik; Gabriela Fisolič, tajničarka; Matevž Šega in Matija Smogavec, odbornika. Društvo ima 340 knjig. V teku lefa izposodilo se je 230 knjig. V letu 1908. bomo si naročili 10 „Slov. Gosp.“, 10 „Naš Dom“, 1 „Domoljub“, 1 „Naša Straža“, in pristopili družbi sv. Mohorja. Zeleti bi bilo, da bi se mladeniči bolj zanimali za bralno društvo.

m Od Sv. Križa nad Mariborom. Vkljub temu, da sta se v nedeljo, dne 26. t. m., v naši sosednji bližini vršila dva shoda — v Selnici in pri Gornji Sv. Kungoti — vkljub temu, da se je napovedana tombola radi nepričakovanih ovir v zadnjem trenutku morala odpovedati in na poznejši čas preložiti, je bil občni zbor našega bralnega društva izvanredno dobro obiskan. Mladeniči, mladenke, možje, vsi v obilnem številu, da je bila bralna soba napolnjena. Bilo pa je tudi prijetno. Domači gospod župnik je zborovanje z iskrenim pozdravom na vse navzoče otvoril in na to v prav poljudni besedi govoril o predmetu: Kako vpliva alkohol na naše zdravje. Celemu govoru, ki je trajal skoro eno uro, so poslušalci z vidnim zanimanjem prav pozorno sledili, zlasti še, ker je bila vsa razprava prepletena z raznimi šaljivimi dovtipi in mičnimi vzgledi iz življenja, tako da je bilo tudi za smeh dovolj preskrbljeno. Poročilo odbora povdarja posebno, da sta se izmed zunanjih podpor-nikov spomnila našega bralnega društva z znatnim zneskom č. g. prof. dr. Jerovšek v Mariboru in č. g. Gašpar Zrnko, župnik v Puščavi, tukajšnji rojak. Bodi obema gg. na tem mestu izrečena iskrena zahvala! Ko se je stari odbor z vsklikom potrdil, je k sklepu še g. župnik vse navzoče v vznešenih besedah vzpodbujal, da se prav pridno poslužujejo društvene knjižnice, posebno strokovnih knjig in časnikov ter jih navduševal za razširjanje in vsestransko podpiranje poštenega, katoliškega časopisja. Nato se je to zanimivo zborovanje zaključilo. Na veselo svilenje čez par tednov pri tomboli!

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. „Zlato poroko“ obhajata tukaj prav slovesno Petrič Blaž in Terezija, rojena Vran, dne 15. februarja t. l. Poročena sta 15. februarja 1858. Ženin je star 80, nevesta 72 let. Čestitamo! Bog vama daj doživeti še biserno poroko!

Okolica Sv. Lenart v Slov. gor. Kakor je bilo brati, je dr. Kukovec kupil v Hočah Wieserjeva posestva,

parceliral, prodal in jih srečno spravil v nemške roke, za kar mu je „Tagblatt“ prav hvaležen. Tu pri nas pri Sv. Lenartu bi skoraj nekaj enakega doživeli. Dr. Gorišek in notar Stupica sta namreč namenila kupiti Hrastovsko grajščino; seveda bi parcelirala in prodajala, kdor bi pač več dal. Glavna reč je pri teh „orjakih“ Narodne stranke, da se nekaj zasluži. Računila sta sicer dobro, saj sta tudi „učena“, tako: nekaj se dobi pri parceliranju, največ pa pri kupnih pogodbah, katere bi se edinole delale pri njima. Zdaj pa glej, slovenski svet, ali ni to „podrobno“ narodno delo! — Gorišek in Stupica sta svoj dobiček že štela, pa ah nesreča! zastopniki hranilnice, kakor so pametni, vendar niso imeli talenta za stotisoč in tisoče tako „eminentno“ narodnega posojila. Ti pa ubogi kmet, pazi, kako boš s svojimi krvavo zasluženimi goldinarji polnil Goriškove in notarjeve „majžarje“!

m Št. Rupert v Slov. gor. Vrlo od našega visokošola g. Šiška mesto v Gradec na visokošolo za celo leto, pa v Celje na petdnevni tečaj! Pa tečaj je tečaj, kaj ne? In povrh še „poučni“ tečaj; no, saj ga je potreben. Petdnevni tečaj bi bil za njega, da bi prišel do boljšega kruha in za služka; pa letnih tečajev se boji dični gospodič, kajti to je „prenašljivo“ za njegovo glavičo!

m Dom, registrovana delavska stavbena zadruga z omejeno zavezo v Mariboru ima redni občni zbor v nedeljo dne 9. svečana 1908 ob deseti uri dopoldne v Narodnem domu v Mariboru s sledečim sporedom: 1. Poročilo načelnika, 2. odobrenje letnega računa, 3. razdelitev čistega dobička, 4. volitev načelnika, 5. volitev računskih pregledovalcev, 6. volitev razsodišča, 7. čitanje revizijskega zapisnika, 8. razni predlogi. Opomba: Ako bi na določeno uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, skliče se na 11. uro drugi občni zbor s prvotnim sporedom, ki sme sklepati brezpopojno.

m Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Jurju v Slov. gor. priredi dne 9. svečana t. l. zimsko veselico s petjem in z igro: „Pravica se je izkazala“. Nastopijo mladeniči z govori in deklamacijami. Dne 23. svečana t. l. priredi društvo svoj letni občni zbor in uprizersko igro „Svoji k svojim“, ter „Ne vdašmo se!“ Prijatelji društva, domači in sosedni, pridite. Društvo vas vabi uljudno za dan 9. in 23. svečana.

m Slivnica pri Mariboru. „Izobraževalno društvo“ priredi na Svečnico po večernicah v društveni sobi spomin 50letnice prikazanja Brezmadežne v Lurdu. 1. Deklamacija „Junak, sin Marije“ (I. Nerat) 2. Slavnostni govor (Dr. Ant. Medved). 3. Čednosti se klanjajo Brezmadežni (živa podoba). 4. Prolog (Karolina P.). 5. Lurška pastirica“. 6. Med točkami tamburanje in petje. Castivci Marijini, udeležite se!

m Bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. ima v nedeljo 2. svečana svoj redni občni zbor po običajnem vsposredu in stari šoli in sicer po večernicah.

m „Slovanska čitalnica“ v Mariboru priredi 15. svečana umetniški koncert, pri katerem nastopita češka umetnika operni pevec Bochniček in virtuozi na gosti Buchtele. Vstopnice se dobivajo v Ciri- lovi tiskarni in pri g. urarju Burešu v Mariboru.

m Samski večer „Slovanske čitalnice“ se ne vrši 2. svečana, ampak 22. svečana. Za ta dan se je pridobila vojaška godba iz Cel-levca.

m Bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Martinu pri Vurbergu ima na svečnico t. j. 2. svečana t. l. po večernicah v starem poslopju svoj ustanovni zbor. Govoril boče g. dr. Hohnjec, profesor bogoslovja. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slivnica pri Mariboru. Na svečnico po prvi božji službi pre- daval bo potovalni učitelj gosp. Pušenjak o važnih gospodarskih za- devah v novi šoli. Može in mladeniči pridite vsi!

m Kat. del. društvo v Pušavi priredi dne 9. svečana pri g. Eichholzerju veselico z govorom in godbo. Začetek ob 4. pop. Kobilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p Vurberk. Ptujski Štajerci piše v zadnji številki, da smo na Vurberku zaslepljeni in zapeljani „fantalini“. Mi pa proti temu odločno ugovarjamo. Mi nismo zaslepljeni fantalini, mi smo poštenji vurberški fantje, ki res hrepenimo po pravi izobrazbi in omiki. Ker pa Štajerca ne maramo, zato nas imenuje zaslepljene. Če pa bi mi bili Štajerčevi prišasti in prijatelji ptujskih žganjarn, in morda celo tepetpači, bi nas gotovo Štajerci imel za najbolj izobražene in omikane fante na celem Spodnjem Štajerskem. Pisal je tudi, da smo bili od g. župnika nahujskani, da bi morali shod motiti, kar je vse najpodlejša laž. Mi fantje se lepo zahvalimo za oliko, katero nam Štajerci priporočajo. H koncu pa vam povem, gospoda okoli ptujkega Štajerca, da dokler bomo mi fantje tako zaslepljeni, tako dolgo ne boste imeli pri nas na Vurberku svojega gnezda.

p Na Vurbergu je bil zadnje nedeljo „štajerci- janski“ shod pri Golobu, najemniku grajščinske gos-tilne. Prišlo je dosti ljudstva; velika večina je bila seveda na strani „Kmečke zveze“. Shod se je ot- ril. Župnik in kmetje so zahtevali za se predsedni- ka. „Štajercijanci“ pa so rekli, da shod ni sklican kot navaden političen shod, marveč kot društven shod nekega političnega tiskovnega društva. Mi ne vemo, če imajo „Štajercijanci“ kako tako društvo. Če ga nimajo, so se zlagali in potem so za eno laž bo- gatejši. Medtem ko je župnik še zahteval volitev pred- sednika, je že tekel Slavič po žandarje, da bi ga menda aretirali ali kaj? Na to je stranka „Kmečke zveze“ odšla iz dvorane, ker ni hotela poslušati šta- jercijanskih čenč in prismođarij. Ostali so domači, šentmartinski, precej barbarskih „Štajercijancev“ in nekaj radovednejšev. Ptujski „Štajercijanci“ so se bali za svoja telesa, za to sta jih stražila dva žen- darja. Odpeljali so se kmalu proti domu. Domači pa so zdaj silno srečni, ker so videli svojo odrešenike. Dobro ljudstvo na Vurbergu je vsled te- ga shoda precej razburjeno, zlasti na hudo posili- nemškega gostilničarja Goloba. Tudi ptujski grofov oskrbnik Artzt je delal za ta shod, kakor se je Go-lob sam izrazil proti nekaterim osebam. Tako gosp. Artzt? Ali vi delate v duhu svojega blagega gospoda?

p Sv. Urban pri Ptuj. Tukaj pri nas so ne- kateri zvesti privrženci „Narodne stranke“ osnovali posojilnico. Oni pa niso pomislili na izrek, da raču- na ni dobro delati brez krčmarja; ravnotako so oni osnovali posojilnico brez ljudstva. Ljudstvo ni imelo zaupanja v to novo napravo; zaradi tega ne, ker so

njeni ustanovitelji tudi pri ljudstvu znani kot nepri- jatelji. Vsled tega je morala novoustanovljena poso- jilnica vsled pomanjkanja zadrugnikov že koj prvi poslovni dan prenehati s svojim delovanjem. N. v. m. p.! Vroča in splošna želja ljudstva pa je, da se tukaj ustanovi posojilnica, in sicer za kmečke ko-risti in od mož, v katere bo dejelo ljudstvo popolno in neomejeno zaupanje. Vsled tega se stavna „Za- družna Zveza v Ljubljani“ tem potom vljudno poziv- lja, da stori ta prepotrebni korak, da ustanovi poso- jilnico po Rajtajzenovem sistemu, ali s sedežem pri Sv. Urbanu pri Ptuj ali pa pri Sv. Bolfenku v Slov. gor., kar se je bolj primerno. Vljudno prosimo, da se naša želja kar najhitreje usliši. Več kmetov in po- sestnikov pri Sv. Urbanu in pri Sv. Bolfenku.

p Sv. Urban pri Ptuj. Tukaj pri nas še je vedno velik nered in splošna zmešnjava v nekaterih ozirih, katere hočem v kratkih potezah orisati, v svarilo, kako ne sme biti pri drugih župnijah. Ob- jednem pa hočem tudi nekoliko okrtati tukajšnje po- silimogočnejše. Tukaj še se vedno nahajajo možje, ki ne verujejo, da je žganje propad za kmeta, ker na- lašč popivajo pri cerkvenem sosedu tako dolgo, da slednji slučajno zamude pridigo! Ti ljubeči se bratci pa so tudi ob enem najhujši privrženci ptuj- skega „Štajerca“. Ni čuda, če jim pridiga smrdi. Oj, nesrečna paprika, in ti od šnopsarjev visoko cenjeni g. cerkveni sosed, kaj sta storila in še de- lata škode našemu narodu! V zlati zgodovinski knji- gi štajerčevih velikih mož sta gotovo vpisana tudi naša urbana njegova sotrudnika Žampa, Čeh. Iz- ostalo v časti in pohvali od strani „Štajerca“ go- tovo ne bo naše učiteljstvo, ki v ugodnem slučaju spreminja svoj značaj v liberalnega, in zopet po- stane kar čez noč nemškutarsko. Svarim zlasti vas, g. Koomut! Slovenski kruh jeste in povrh se tudi opravljate organizatorsko službo, in vse to vas ne moti v vaših proticerkvenih in protinarodnih načel- lih. Č. g. kaplan, je sicer moral oditi, pa njegov duh je ostal! Celó župnijo hoče komandirati tudi g. po- štar Marinič, on hoče podreti delo nekaterih ugled- nih mož, ki so se trudili, da bi dobili novega poš- nega sela, ker je bila dosedanja pismonoševka po- polnoma nezanemljiva in neprimerna za to službo. Kar vas je še mož, ne dajte se voditi od njega, po- iščite si pravico na višjem mestu, on je vaš kruh, vi ste gospodarji. Pokažite se torej kot gospodarji! Prihodnjč še več. Rojak.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Slišali smo, da namerava ptujska štajerčijanska stranka tudi pri nas na Svečnico v gostilni g. Rebernaka uprizoriti političen shod. Glasno vam povemo: ne hodite nas dražiti, mi vas ne potrebujemo! Lovrenčani smo gos- podarsko in politično dosti izobraženi, imamo že mnogo let različna gospodarska in politična dru- štva, ki nam lep dobiček prinašajo, imamo veliko podučljivih knjig, tudi strokovne potovalne učitelje hodimo radi in z veseljem poslušati, zato je ptujskih štajerčijanskih podukov ne potrebujemo in jih pre- vidni Lovrenčani tudi poslušati ne gremo. Na vaše limanice se nečemo vnesti. Zatorej, ptujski štajerčij-anci, le lepo tiho raji doma ostanite, pa si trud in stroške prihranite!

p Zopet je gorelo v Cirkoveh. Zažgali so otroci. Uničena so štiri gospodarska poslopja, ena mala hiša in ena koč. Boštjanu Pernat so zgorele vse svinje, Jurij Kmetec je dobil hude opekline pri reševanju svojih konj, ki niso hoteli iti iz hleva. Vrlim domačim gasilec v Cirkoveh in Šikolah so prišli na pomoč spretni gasilci iz Št. Lovrenca in Račjega, da so preprečili večjo nesrečo, ki bi lahko zadela celo cirkovsko vas.

p Najstarejši in najboljši Cirkovec je umrl. Dopolnil je že 85. leto. Zakaj je bil najboljši? Tega pa ni mogoče tako hitro povedati, omenimo le krat- ko, da je molil in delal noč in dan pri skromni hrani, akoravno bi se lahko imenovali gostil. Torej je bil skopuh. Nikakor ne! Pijančki so ga pri- števili stiskačem, a kdor meče kot darilo cele sto- take ubogim v pomoč, pač ni skop. Raznim zavoda- m je bil vsled svoje radodarnosti dobro znan, za afri- kanske misijone pa tako navdušen, da je nekoč od- šel kar celih tri tisoč kron. Za domačo novo cer-kev je kupil dragocen lesteneč za 750 K, krasno delo pasarja Tratnika v Mariboru. Ko se je začelo pobirati za nove orglje, se je on takoj zgasil z 800 kron. V oporoki je določil 600 K za veliki altar, in svojo lepo hišo blizu cerkve pa sporočil za sv. ma- še. Da bo imel sedaj cirkovski gospod župnik tudi ofre v svoji hiši, tega so nekateri jako veseli. In tako je prav. Janez Frangež je bil ponižen, zato ni maral nikdar voljen biti v občinski ali konkurenčni odbor, akoravno je bil jako razumen. To priča dej- stvo, da je postavil menda osem novih hiš, razna gospodarska poslopja in lepo kapelo. V cerkvi je bil dan za dnem, s svojimi dobrimi deli pa je postal najboljši zgled vsem katoliškim Cirkovčanom, ki radi prinašajo svoje darove za novo cerkev, ker so pre- pričani, da je najpametnejši oni, ki si dobro oskrbi svojo dušo za večno življenje.

p Umrl je v Zagrebu finančni ravnatelj v po- koju Franc Drogenik, doma iz Rogateca.

p Iz rogaškega okraja. Nek učitelj, katerega ime še danes zamolčimo, je po letošnjih furežih pri- dno zabavljajl črez dr. Korošca. Svetuje se mu, da to grdo navado opusti, ker s tem ni pridobil na ugledu, baš nasprotno.

p Stopree. Antonovo proščenje obhajali smo letos posebno slovesno. Začelo se je v četrtek popol-

dne in končalo v ponedeljek dopoldne. Č. g. o. La- dislav, kapucin iz Celja, nam je vsak dan razlagal nomen in dolžnost III. reda sv. Frančiška ter spre- jel 142 udov. Romarjev in častilcev sv. Antona je obilno bilo iz sosednih župnij, posebno iz Cirkovec in Sv. Lovrenca na Drav. polju. V petek bili so go- spodarji in gospodinje, v nedeljo vesela in korajžna mladina. — Dne 14. t. m. umrl je najstarejši mož v stoprčki župniji, Martin Fišer iz Črmožiš; bil je star 84 let. — Na oklicih sta Franc Topolovec iz Jesenice in Terezija Vtič iz Siteža. — V preteklem letu bilo je rojenih 42, umrlo jih je 19, in poročeni so bili 3 pari.

p Kmet. br. društvo na Poleškaku ima 2. svečana po več- nica svoj redni občni zbor v narodni šoli po običajnem vsposredu. K obilni udeležbi vabi odbor.

p Kmet. bralno društvo na Poleškaku priredi 9. svečana po večernicah tombolo v prostorih g. J. Lovrenca. Tombola se vrši na korist šolarske in bral. društva knjižnice, zato se darila hvaležno spre- jemajo. K preobilni udeležbi vabi odbor.

p Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju priredi tamošnja kmetijska podružnica na svečnico popoldne ob poltreh v bralni sobi svoj občni zbor s podučnim predavanjem. Domačini in okoličani, ki želijo umet- nega gnoja, semenja deteljnega ali drugega, galice, plemenskih mer- jaškov in enakih gosp. stvari, se naj gotovo udeležijo zбора.

p Vojaško-veteransko društvo za Sv. Tomaž in okolico ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 2. februarja popoldne ob 3. uri v gostilni pri Kosi-ju, h kateremu se vsi udje in prijatelji društva uljudno vabijo. Odbor.

p Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima v nedeljo 2. februarja t. l. po večernicah v šoli svoj XVIII. občni zbor, po obič- ajnem vsposredu in s petjem domačega mešanega zbora. Potem prosta zabava v gostilni g. Neže Rola.

Ljutomerski okraj.

l Kat. slov. polit. in gospod. društvo za Ljutomerski in gornjeradgonski okraj ima v nedeljo dne 2. svečana po večernicah svoj redni občni zbor v prostorih g. Ign. Hauptmanna pri Sv. Križu. Vsposredu: 1. Pozdravni govor zborovalnega predsednika; 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. volitev novega odbora; 5. volitev odboro-vega načelnika; 6. govori; 7. predlogi; 8. raznoterosti.

l Ščavnica. Iz naše občine smo v kratkem ča- su spremili k zadnjemu počitku k Sv. Benediktu 2 najstarejša moža naše občine, namreč: dne 14. av- gusta 1907. smo pokopali 86letnega starca Gregorja Valner, bivšega kmeta na Ščavnici, in dne 13. t. m. pa smo spremljali k zadnjemu počitku 90letnega starčka Janeza Kukovec, po domače Žvorčev dedek. Mož je bil rojen 1818. l. v Brengovi, pozneje kmet v Kunovi, župnije negovske. Rajnik Janez je bil mož poštenjak, zvest in veren katoličan, vsikdar zaveden Slovenec. Bil je dolgoletni občinski sveto- valec in cerkveni ključar. Rad je prebiral dobre knjige in je bil dolgoletni naročnik „Slov. Gosp.“. Zadna leta je prebil pri svojem sinu Janezu na Ščavnici. Bil je do tako visoke starosti zmiraj trd- nega zdravja, bistrega uma, in posebnor dobrega spomina. N. v. m. p.!

l Vučja ves na Murskem polju. Ko je prinesel „Slov. Gosp.“ v štev. 2. dopis iz Vučje vesi, je to naše naprednjake pri Narodni stranki tako dirnilo, da so prišli skoraj ob pamet, katere so nekateri imeli že itak jako malo. Najbolj je kričal in se ro- til prejšni občinski predstojnik, katerega so najbolj dirnile besede, da je dopisnik imenoval njega in nje- gove pristaše liberalne tirane, ki so občno ogulili do belih kosti. Zato nas imenujejo zaničljivo v „Na- rodnem Listu“ zvezarje, na kar smo pa mi res po- nosni, ker sedanjí občinski odbor se je zavezal, da hoče složno delovati v blagor in korist občine ter z občinskim imetjem drugače gospodariti, kot je bilo ob času prejšnjega županovanja. Kaj pa bodete se- daj rekli, gospod občinski predstojnik v pokoju? Zmiraj ste kričali in pravili okoli, da bi radi zna- li, kdo bode plačal stroške deželnega komisarja, ki je prišel vaše račune pregledovati. Sedaj ste menda že zvedeli, ker mi že vemo. Te stroške bi si vi lah- ko prihranili, ko bi nas zvezarje, kakor nas zanič- ljivo imenujete v „Narod. Listu“, takrat drugače sprejeli, ko ste nas poklicali v občinsko pisarno, da ste prvi račun popravili. Mi še dobro pomnimo, da smo vas vprašali: Kdo ima danes besedo? In vi ste odgovorili, da samo odborniki. Zakaj pa ste nas tedaj klicali, če nimamo besede. Hoteli ste nas sa- mo speljati na led. Mislite, da bi vam samo kimali, kakor vaši nekateri prejšni odborniki. Nato smo mi nastopili pot, po kateri smo srečno prišli do svojega cilja ter vas vrgli raz županski stolec ter občini dali drugo lice. Da se z občinskim premo- ženjem ne sme tako lahkomišljeno razpolagati, o tem vas je menda poučil deželni komisar, ko vam je izračunal, da morate občini vrniti 65 K 23 v. in to samo za ta čas, ko smo se mi pritožili. Saj veste, da je g. deželni komisar vprašal, če bi črez celo dobo vašega županovanja pregledal račune? In ta- krat ste se izrazili: Potem mi hišo vzamete. Tudi vaš županski namestnik, ki je za čas vašega trime- sečnega dopusta županoval, si je tudi zaradi vas nekatere sitnosti nakopal. Za nagrado, da ste sedaj v občinskih zadevah dobro poučeni, boste gotovo z veseljem plačali tistih 74.23 K gospodu deželnemu komisarju. Nas tudi zelo veseli, da ste tako modro pogruntali, ker hočete ustanoviti novo društvo sloge in pravičnosti, kakor ste pred kratkim dali oklicati. K temu društvu nas je ogromna večina voljna pri- stopiti, samo razjasnite nam svoja pravila in pa kje se naj oglasimo. Toliko za danes, a mi vas že se- daj opozorimo, da se še lahko kje srečamo. Na svi- denje torej! — Vučanski zvezarji.

1 Radenci. Od več strani se mene, podpisane-ga, sumiči, da sem dopisnik notice „Gornjeradgon-ski okrajni zastop“ v zadnji številki „Slov. Gosp.“. Prosim, da blagovoli slavno uredništvo izjaviti, da nisem jaz dotični dopis poslan niti bil z njim v ka-kikoli zvezi. (Potrdimo! Uredništvo.) Resnici na lju-bo bodi povedano, da je bil dopisnik istega dopisa o stvari slabo podučen: G. glavarja ne, zadene krivda, on je le na vprašanje bivšega načelnika okrajnega zastopa Wratschko-ta postavno sklicanje okr. zastop-nikov razjasneval. To ne pred, ampak med sejo. Na-sprotniki sklicavali so se na to, da se niso vabila k se-ji vsem zastopnikom poslala. To je kratko rečeno — laž. Priča tega poštna knjiga c. kr. poštne urada v Radgoni. Da pa so se pisma potom c. kr. pošte tudi vsem udom pravočasno dostavila, o tem se bode razpravljalo še na drugem mestu. Tudi tukaj bodo govorili priče! Naši ljubi gg. nasprotniki pokazali so že pri prvi seji, koliko so jim mar gospodarske koristi okraja, ne morejo preboleti tega, da so dobili sedaj vendar enkrat okrajni zastop pravi kmetje v roke, in raditega hočejo delati z gago. Pa ne bode šlo, vi „veliki“ gospodje Nemci! Da se vidimo 3. febr., potem bomo govorili dalje! Zemljič.

1 Ljutomer. Samonemški napis na kolodvoru. Potnike, ki se vozijo na progi Spielfeld-Ljutomer, gotovo bode v oči samonemški napis Luttenberg. Vo-zil sem se že drugod v bolj nemških krajih, in na-hajal dvojezične napise, a v našem slovenskem Lju-tomeru pa samonemški napis. Tudi gg. uradnikom bi bilo treba opomniti, da so oni nastavljeni zavod-ljo nas. Slovenci, zavedajmo se svoje narodnosti. Okoličan.

1 Umrl je 17. t. m. g. Alojz Čuček, velepo-sestnik v Kutencih, fara Sv. Jurij ob Ščavnici, v 57. letu svoje starosti. Rajni je bil daleč na okoli-znan in spoštovan. Pričal je to njegov pogreb, ki se je dne 20. t. m. ob mnogobrojni udeležbi ljudstva vršil. N. v. m. p.!

Slovenjgraški okraj.

— **Šoštanj.** Velikanski naval ljudstva na tukajš-njo tržko posojilnico, katerega smo le obžalovali, je od dne do dne hušji. Da se je pa poostriilo to neprijetno stanje, so zakrivali gospodje v Šoštanju sami. Ob urad-nih urah, ko bi vendar morala biti posojilnica od-prta, zaklenejo vrata, potem ko so spustili par ljudi v sobo; druge pustijo zmrzovati zunaj na cesti. Se-daj tirja, pa ne posojilnica, temveč odvetnik dr. Mayer, da morajo dolžniki, kateri so večinoma kmetje, v 3 dneh vrniti posojilnici ves dolg (nekateri so dolžni po 500 do 800 K in še več) in še povrh 1 K 40 v stroškov za tirjatev, medtem ko niso dobili nobenega opomina. Kje bodo vendar ubogi kmetje sedaj v tem času naenkrat dobili toliko denarja? Kulantni pač niso gospodje nasproti sedanjemu poslancu Ježov-niku, ozir. njegovim agitatorjem Volku, Vošnjaku in drugim, ubogim kmetom pa o vaši „kulantnosti“ ni duha ne sluha. Svetujemo vam, da sedaj sklenete, ka-kor v dobi volitve, kompromis z Nemci, kateri se vam v obraz smeji, ko ste tako zelo kulantni in „pamet-ni“. Mnogo bode pomogla pa ubogim kmetom na no-vo ustanovljena posojilnica v Smihelu pri Šoštanju, katera že vrlo deluje in h kateri se sedaj trumoma zatekajo kmetje in drugi. Tudi v Šaleški dolini se svetli! Mi pozivljamo rodoljube Kmečke zveze, da gredo na roke prizadetim kmetom in jim pomagajo v zvezi s smiheljsko in šentiljsko posojilnico, da popla-čajo tirjatev in se jim prihranijo nepotrebni stroški.

s Smartno ob Paki. Umrla je dne 22. t. m. po dolgi in mučni bolezni Josipina Piano, hčerka tukajšnjega postajenačelnika, v cvetju mladosti, v 11. letu. K pogrebu je spremljala vsa šolska mladi-na in veliko drugega ljudstva. Pevsko društvo ji je zapelo nagrobnico „Nad zvezdami.“ Žalujoči rodbini Pianovi naše globoko sožalje!

s Smartno ob Paki. Naša požarna bramba je imela dne 26. t. m. občni zbor, pri katerem se je sklenilo, da se naj imenuje tukajšnjega barona H. Warsberga za častnega člana. Nekdo pa je sprožil vprašanje, ali se naj da besedilo na diplomih tiskati slovensko ali nemško. Tu se pa osokolili že dobro znani Janez Klančnik po domače Jerec, katerega so že razni slovenski časniki imeli priliko večkrat po njegovih slovenskih prstih okrcati, in predlaga, naj se na diplomih tiska nemško besedilo. Ta svoj briht-ni predlog je utemeljeval s tem: ako pride kakšen gospod barona obiskat, pa ne bo znal diplome pre-čitati, če bo slovenska. Jajce je bilo izleženo in navzoči člani so ga razen treh, takoj izvalili, sebi in požarni brambi v sramoto. Zopet en dokaz, kakašni narodnjaki so liberalci. Čudimo se le nekaterim članom, kako morajo proti svojemu prepričanju gla-sovati za takšno neumnost. O zgoraj omenjenem Jerecu smo mislili, da se je kaj poboljšal, toda ka-kor vidimo, bode morala zopet peti šiba. Za even-tualni popravek pa imamo odgovor že sedaj pri-pravljen.

Konjiški okraj.

k Konjice. Izredni užitek smo imeli preteklo nedeljo v Konjicah, kjer je priredilo predavanje

Zgodovinsko društvo ter je predaval g. prof. dr. Stegenšek: „O starih gradovih in grajskem življenju v konjiškem okraju.“ Pred navzočim, v obilnem številu zbranim odličnim občinstvom je g. predava-telj v jasnih besedah razvil zgodovino starih gra-dov in graščin srednjega veka v konjiškem okraju, kakor so bile n. pr.: Konjiški grad, grad Tribenik pri Konjicah, dvorec Hebenstreit, graščina Golič, zreški grad (Freudenberg), grad Jamnik (Hollen-stein), grad Lušperg, dvorec Malahorn, grad Kebelj (Gybel), Pogled in zbelovski grad, ki so se nam po-kazale tudi v slikah, fotografijah in florisih. Zlasti so bili zanimivi in podučni podatki o grajskem živ-ljenju v srednjem veku ter o razmerah, ki so vla-dale med gospodo na graščinah in njih podaniki — kmeti. Ob koncu govora je žel g. predavatelj zaslu-ženo živahno pohvalo, in g. dr. Rudolf je kot za-stopnik Čitalnice izrekel zahvalo Zgodovinskemu društvu kakor tudi g. predavatelju z željo, naj bi se v Konjicah še večkrat priredila taka predavanja ter se ista tudi objavila. Zeleti je, da bi se tako po-menljivo društvo za zgodovino Spodnjega Štajerja od vsakogar po močeh podpiralo. — V. P.

k Iz konjiške okolice. Dne 19. januarja je imela v Konjicah do kmeta ljubeznipolna Narodna stranka svoj shod. Na shod je vabil ljudi dr. Prus. Predsedoval je shodu dr. Rudolf, zapisnikar je bil koncipijent Kolšek, govoril je dr. Božič, kandidata Zdolška ni bilo; no, pač sami doktorji, so koman-dirali. Kdo je pa poslušal? Ogorevci menda razun kuharice vsi, potem pa učiteljev, je kar mrgolelo, potem nekaj navadnih konjiških vinskih bratcev, ka-teri so najbolj ploskali in pritrdjevali; bilo je pa tu-di par zavednih kmetov, da so te sladkoustne ptič-ke bolj natanko spoznali. Potem se pa hvali Naro-dna stranka, kak velikanski shod je bil, da koliko in koliko je bilo naprednih kmetov, in da % Spodnje-Štajerja je že z njimi. O ti preklicana laž, še čez sto let ne! V Zdolškovem programu so obetali, da če bo on izvoljen, bomo tedaj še zmiraj takšne gra-dove za šole zidali, pa da mora k temu dežela po-magati. Prosim vas lepo, kje pa dežela dobi denar? Ali ne največ od kmetov? Kaj pa pomaga pšenico iz kašte v kašto presipavati, zato je ne bo več. Na-rodna stranka misli, če bi ona rekla, da je kuhan fižol za seme dober, da bo potem že vsak kmet ver-jel. Narodna stranka pravi, da kmete duhovniki vo-dijo. Kdo je pa že več kmetov ob grunte spravil, duhovniki ali doktorji, kmet le vprašaj se sam. Ko bi en pravdarski doktor moral po noči iz sladkega spanja v hudi zimi, v ledenem potu pa po dve uri daleč iti na spoved, bi gotovo 50 gld. računil; kaj pa duhovnik za to dobi? Lahko noč, drugega pa nič. Dopisnik teh vrst je prosil dr. Prusa, naj bi mu dovolil iz svoje gorice verice streljati, pa ni mu dovolil; rekel je: potem bi zajce streljali. Kaj bi pa bilo, če bi jih, saj se na mojem posestvu ži-vijo. Če mu je lov predrag, naj ga pa pusti. In ra-vno ta dr. Prus je bil zdaj do kmetov tako stra-šansko ljubezniv. Kmetje, odpirajte oči, če imate do-sti denarja, tedaj le držite z Narodno stranko, če jih pa nimate, tedaj vam pa naravnost odsvetujem. Kmet iz Konjice.

k Po volitvah. Par besed po volitvah je dobro zapisati ter si nekatera dejstva zapomniti. V našem okraju, ki ga imata „Domovina“ in „Nar. List“ za najbolj „črne“, so napeli konjiški liberalci vse si-le, da bi kaj več glasov dobili za svojega narodne-ga (!) kandidata. Dr. Prus (sin rajnega, zatve dobro vnetega advokata v Konjicah) je agitiral s par po-močniki, kakor je n. pr. Ogorevčev Pavel in par pi-sačev, ki jih pa za sedaj še ne imenujemo, z vso vne-mo za liberalnega kandidata. Hodil je od hiše do hi-še, plačeval v „Nar. domu“ pijačo, da je kar od mi-ze teklo ter res s tem pridobil nekaj omahljivcev in par Štajerčijancev v Konjicah, okolici konjiški in v Stranicah, da so mu šli na lim, ker je zatrjeval, da je itak Zdolškova zmaga popolnoma gotova. Nekaj jih je zapeljalo k temu tudi njegovo ime, ki jih je spo-minjalo njegovega blagega očeta, toda ti že spozna-vajo po izidu volitve, da je jabelko padlo tukaj zelo daleč od drevesa. V konjiškem trgu je prišlo izmed 109 volilcev k volitvi 5 za Terglava, 29 za Zdolška, torej skupaj 34 za oba slovenska kandidata, kar še v Konjicah nismo doživeli. Čestitamo „Nar. stranki“, da si je znala pridobiti tako naglo celo najhujše Šta-jerčijance, ki so vedno šli z Nemci ter so v drž. zbor zvesto volili Wratschka, Markelna ali Kressnika. Le tako naprej in kmalu bo trg slovenski! Če le bodo Štajerčijanci stanovitni, ker tudi Nemci dajo o volit-vah radi za pijačo, a glasove pijancev jim radi pre-pustimo. Najboljši kmetje v konjiškem okraju pa so volili Terglava; slava jim!

Razmerje glasov

pri deželnozborski volitvi dne 23. februarja (T. — Terglav, Z. — Zdolšek):

Okraj Celje: Sv. Peter v Sav. dol. T. 43, Z. 43. Kalobje T. 18, Z. 9. Št. Jurij ob juž. žel. (trg) T. 11, Z. 17. Št. Jurij ob juž. žel. (okolica) T. 103, Z. 49. Dramlje T. 20, Z. 35. Petrovče T. 24, Z. 40. Frankolovo T. 38, Z. 2. Novacerkev T. 36, Z. 21. Velika Pirešica pri Galiciji T. 61, Z. 39. Griže T. 36, Z. 23. Teharje (občina) T. 25, Z. 4. Sv. Lovrenc pod Prožinom T. 3, Z. 13. Celje (oko-lica) T. 72, Z. 36. Šmartin T. 13, Z. 18. Žalec T. 13, Z. 28. Sv. Pavel pri Preboldu T. 35, Z. 38.

Škofja vas T. 20, Z. 31, Mahne 4. Dobrna T. 98, Z. —.

Okraj Gornji grad: Ljubno T. 60, Z. 6. Mozirje T. 76, Z. 2. Bočna T. 48, Z. 32. Novaštifta T. 35, Z. 11.

Okraj Konjice: Zreče T. 52, Z. 1. Sv. Kunigunda T. 28, Z. 1. Konjice (trg) T. 5, Z. 29. Konjice (okolica) T. 44, Z. 20. Tepanje T. 33, Z. 4. Mireče T. 51, Z. 1. Bezina T. 15, Z. —. Stranice T. 5, Z. 11. Kebelj T. 39, Z. 6. Kot (žup. Kebelj) T. 39, Z. 6, 3 neveljavni.

Okraj Šmarje Šmarje (trg) T. 11, Z. 34. Sv. Vid T. 11, Z. 15. Zibika T. 30, Z. 4. Sv. Peter v Medv. selu T. 50, Z. 9. Sv. Stefan T. 18, Z. 13. Slivnica T. 17, Z. 16.

Okraj Vransko: Braslovče T. 57, Z. 58. Št. Jurij ob Taboru T. 84, Z. 32, 1 nev. Vransko T. 15, Z. 38. Prekopa T. 3, Z. 22. Gomilsko T. 7, Z. 37. Polzela T. 51, Z. 28.

Prosimo še nadaljnjih podatkov iz vseh občin! Skupno število glasov: Terglav 2676, Zdolšek 1331, razcepljenih 27; torej je dobil kandidat S. K. Z. Terglav 1345 glasov več, kakor kandidat liberal-cev in štajerčijancev Zdolšek.

Celjski okraj.

c Zahvala. Vsem svojim dragim rojakom, ki so me po moji izvolitvi počastili z bakljado ali s streljanjem in s kresovi, kakor tudi vsem tistim, ki so mi poslali brzojavne ali pismene čestitke, izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo ter jim pošiljam rodoljubne pozdrave. Sv. Peter v Sav. dol. dne 26. januarja 1905. Alojzij Terglav, dež. poslanec.

c Izjava. Podpisani občinski zastop slovesno protestuje proti lažnjivemu pisarjenju „Narod. Lista“ in „Domovine“, kakor da je naš občan in novoizvoljeni deželni poslanec g. Alojzij Terglav analfabet, da bi toraj ne znal brati in se podpisati. Nasprotno se mora resnici na ljubo potrditi, da je on v celi občini in po znanih krogih jako čislana in spoštovana oseba. Je večletni občinski odbornik in svetovalec, odbornik in načelnik krajnega šolskega sveta. In s svojo vstrajno marljivostjo v šoli in doma, pridobil si je tudi veliko spretnost v govoru in pisavi. Občina Sv. Peter v Sav. dol., dne 27. januarja. Štefan Mastnak, župan. Matevž Škorjanc, Vin. Ušen.

c Celje. Pisanje naših listov „Sl. Gospodar“, „Naš Dom“ in „Slovenec“ v zadnjem volilnem boju je naredilo tudi med zmernimi liberalci in prvaki tober utis. Liberalno časopisje jim je tako vtoplo zmago Zdolškovo v glave, da je bilo vse osupnjeno, ko se je izvedelo za dvetretjinsko večino Terglava. Nasprotno pa je naše časopisje pisalo zmerno in previdno. Posluževalo se tudi ni takih nizkih sred-stev proti nasprotnemu kandidatu, kakor sta to sto-rila „Narod“ in „Domovina.“ Sedaj po izvršeni bit-ki se marsikateremu odpirajo oči, in Kmečka zveza in njeni listi so si pridobili več tihih prijateljev ka-kor sami slutijo. Poštenost traja pač najdalje, in po tej poti hodimo neustrašeno naprej.

c Celje. Naši liberalni celjski dohtarji hodijo z dolgimi nosovi po mestu. Hoteli so imeti „meri-lo za prihodnje deželnozborske volitve“, in dne 23. januarja so dobili to „merilo.“ Tudi Savinska dolina se ne da več voditi od študentov, ki sede v ured-ništvih naših liberalnih listov, namesto na šolskih klopih! Pri mnogih dosežanjih pristaših Narodne stranke pa se pojavlja srčna želja, da bi se dalo kmalu doseči neko skupno postopanje s kmečko stranko, „Narodni List“ in „Domovina“ sta jim la-gala o zmagi, o prevratu med ljudstvom, a 23. ja-nuarja so uvideli, da to ni res. In kakor pri tej stvari, tako jim menda lažeta lista tudi v drugih zadevah? Nastalo je nezaupanje do lastne stranke. Mi smo prepričani, da je ljudem, ki so poštene in dobre volje, vstop v kmečko stranko vedno odprt. Združimo se, ki nam je res mar do narodnega blaga!

c Celje. Svoboda celjskih dijakov se je zopet začela kazati posebno tam, kjer bi je ne bilo treba. Nekaj dni sem je bilo še precej mirno, ali sedaj pa se je zopet začelo. Ni mogoče omeniti vseh slučajev, ali slovenska javnost naj oprosti, da omenim vsaj dva slučaja, kjer se popolnoma kažejo sadovi celj-ske „svobode.“ V nedeljo 19. t. m. so nekateri dija-ki, posebno en velik gospod (?!), na najnesramnejši način zasramovali službo božjo — v cerkvi! To se zgodi često, ali zadnjič je to bilo tako, da bi mo-ralo vsakega juda biti sram in strah. Kje ste, po-božni voditelji liberalcev? Ali veste, kako se obna-šajo vaši pristaši!? Sramota! Drug slučaj se je zgodil v šoli, gimnaziji, ko je en tak veliki gospod katoliške dijaške, posebno enega, zasmehoval. Slo-venski dijaki naj se torej v šoli prepirajo, da se njihovi nemški tovariši rogajo! In res, ko bi ne bil nemški učitelj prisoten, bi se bila „svoboda“ tudi stepla! Torej nemški učitelji morajo slovenske dija-ke miriti, ki se prepirajo med seboj! Ti naprednjaki psujejo naše dijaške z psovkami: „Pfaftenksicht! itd. Naprežno! — Olikano! — Svobodno! — Ali še bo-de dolgo tako?

c Savinska dolina. „Domovina“ je poročala, da so na Zdolškovem shodu v Žalcu v navzočnosti g. državnega poslanca Robleka leteli ptui-kljci na dr. Povaleja, visoko izobraženega gospoda in finančnega nadkomisarja v Mariboru, edinega Slovenca v tej službi. Žalostno! In g. Roblek ni čutil potrebe, da bi zavrnil te nerazsodneže, ki psava moža, kateri je

dosedaj vedno zvesto volil v okrajni zastop celjski. Lep zastopnik slovenskega naroda.

e Savinska dolina. Zakaj je liberalna stranka propala, tako se sedaj izprašujejo liberalci med seboj. Vsakdo čuti, da je največ kriva na izgubljeni bitki strast liberalnega učiteljstva. Šolsko obiskovanje hoče razširiti do 16. leta, izraza želje še po večjih šolskih palačah, vsak duhovnik mu je „far“, ki ne sme več v šolo, in kdor noče svojega duhovnika sovražiti, je „farški podrepan“. Naše ljudstvo pa se je kmalu nasitilo takih zmerjanj in se je obrnilo do Kmečke zveze, kjer je delo in ne samo zabavljanje. Liberalno učiteljstvo vidi samo sebe, visoke plače in krasne šolske palače, skrb in ozir na kmeta pa ostane na strani. In to liberalno učiteljstvo je najbolj agitiralo za Zdolška. Za to je moral propasti!

e Zalec. Kakor strela z jasnega neba je udaril klic med liberalne vrste: Roblek naj odloži mandat! Ljudstvo mu je dne 23. t. m. izreklo nezaupnico! Da, ljudstvo z Roblekom ni več zadovoljno! Ko je kandidiral, je zatrjeval, da ni kandidat ne Narodne stranke in ne Kmečke zveze. Zaradi tega so ga mnogi volili. Komaj pa je bil izvoljen, smatra se kot poslanec Narodne stranke in hodi okoli in agitira za njo. Poštenim, značajnim Savinčanom pa to ne dopada. Njegovi agitatorji so delali tudi velikanske obljube glede hmelja in lagali proti dr. Korošcu. Ljudstvo je uvidelo, da so ga agitatorji ogoljufali. Noben kmet pa Robleku ne bo odpustil, da je glasoval za odprtje mej. In če se odprejo res vsled tega srbske meje, potem bo ljudska nevolja še mnogo večja, in potem ne bo hiše v Savinski dolini, kjer bi se ne klicalo: Roblek naj odloži mandat!

e V Šmartnu v Rožni dolini je šola zaprta, ker je nastala med otroki nalezljiva bolezen špičke.

e Zg. Ponikva. Kako surova je Narodna stranka in nje pristaši, pokazalo se je na dan volitev tudi pri nas. Več kmetov poštenega obnašanja, ki so storili svojo dolžnost ter volili kandidata Kmečke zveze, g. Terglava, je bilo od pristašev Narodne stranke grdo, opsovanih. Ne posebno olikano se je obnašal oni človek, ki je bil na shodu Narodne stranke za predsednika ter tudi izjavil, da „bodemo vsi Zdolška volili. Sicer se ponša kot izobražen človek, a na dan volitve je pokazal, da njegova izobrazba bolj nazaduje kakor napreduje. Pa vedite, gospodje, da se mi gornjeponkovski kmetje ne pustijo komandirati od par liberalnih privržencev Nar. stranke, kajti spoznali smo, kakšno dobroto nam ona želi. Pošten kmet.

e Zg. Ponikva. Kar piše Domovinin dopisnik v št. 7 o shodu liberalcev dne 19. t. m. je do polovice zlagano. Shodu je predsedoval Janez Werdev, govorila sta pa urednik Spindler in Pikel iz Žalca. Oba sta si na vse kriplje prizadevala, pridobiti vsaj nekaj kmetov. Pa vse zastoj! Udrihala sta po stari liberalni navadi po „Slov. Gospodaru“, Kmečki Zvezi in dr. Korošcu. In s tem sta se močno zamerila vsem treznim ljudem. Poslušali so sicer mirno, toda predbro poznajo liberalce, da bi jim verjeli. Koliko jim je verjeti, pokazal je dopis v Domovinu. Pišejo, da so imeli 80 volilcev na shodu in da so bili vsi za Zdolška. Laži! Komaj 30 volilcev je bilo in od teh še polovica ni vzdignila roke. Pač pa je več nevolilcev vzdignilo roke. Prihodnjic še bomo manj verjeli liberalcem!

e Polzela. Sicer imamo letos milo in prijetno zimo, naše liberalce pa je presenetil dne 23. t. m. hud mraz, kateri se zove tudi poraz. Nič ni pomagalo izvanredno delovanje, ki so ga razvijali tukajšnji petelinčki, Zdolšekovi priganjači, nekateri še sicer mlekozobi fantalini. Zapomni si bomo zlasti enega, kateri se po naprednjaški z levo prekrizja, pa so mu to, kar kmet govori, „prazne čenče“. Upamo, da Narodna stranka ne prezre neveljavih zaslug, katere si je pridobil njih četovodja Cizl. Pred vsem bi mu privoščili nove čevljičke, ker si je stare pri agitaciji raztrgal, in pa diplomu za nabijanje Zdolškovih lepakov; to bi bilo zadoščenje, kajti nehalno je, če se gorečemu agitatorju pokaže, kje je zidar luknjo pustil, ali če ga žena z burkljami požene. Pa tudi naša stranka mu izreče priznanje, ker nam je v svoji navdušenosti spravil več mož na volišče, kjer pa so z nami volili. Ko je na Zdolškovem shodu kot slavnostni govornik mlatil prazno slamo in udrihal po „črni“, po Kmečki zvezi in svojem ljubljencu „Slov. Gosp.“, je potem več volilcev se izrečlo: „Ta človek me nikdar ne pridobi na svojo stran: ne prestopim več praga prodajalne, kjer je on „komij“. Cizlov govor, katerega sta pobožno poslušala Zdolšek in Roblek, je tudi tako vplival na gosp. Cimpermana, da se je odločno postavil v naše vrste v kljub silnemu navalu na njegov volilni listek, posebno od strani visokega g. Farönika! Zanimivo je, da se je ta kot bivši prijatelj Terglavove vinske gorice sramoval stati na odru poleg kandidata, kmeta Terglava. Seveda se mora on svoje stranke okleniti, v kateri so po njegovem mnenju vernejši kristjani in boljši Slovenci, kakor pa v Kmečki zvezi! Še več, po njegovem mnenju imamo se zahvaliti Nar. stranki, katerega nam je baje obranila največje narodne svetinje — katere so to, to še ni določeno! Dokazati bi se dalo to iz najnovejše zgodovine, iz Spindlerjevega evangelija „Nar. Lista“ in „Domovine“. Mi smo sicer prepričani o teh velikih resnicah iz Zdolškovega shoda, kjer je dr. Božič navdušeno slavil Husa, krivoverca, kateri je menda patron Narodne stranke. Ker pa na tem shodu nismo nič

slisali, kakšno stališče zavzema Zdolšek napram veri in narodnosti, zato smo sklenili, ohraniti ga za poznejše čase. Korajžnega se je skazal „dični“ Roblek, ki je v dve in pol minute trajajočem govoru imenoval voditelje Kmečke zveze pustolovce, za to pa mu kot kolegu Ježovnikovemu nismo hoteli verjeti, da bi Zdolšek odvagal deset Terglavov, in smo torej dali temu 51 glasov. Zdolšku pa le 38. Ne smem, pozabiti, vam sporočiti, da so tukajšnji odlični vodje Nar. stranke obhajali pogreb ponesrečenega kandidata v nemčurski gostilni Jelenovi, kjer so reševali narodne svetinje; mi pa smo častitali našemu poslancu, Alojziju Terglavu, katerega bi Nar. stranka na rokah nosila, ako bi se njim pridružil. Tudi streljali smo doli proti Žalcu, kjer jim je neki posebno dopadlo, tako da so kihali, kakor tudi naš Cizl in Dobrtešek Cvenkl! Zdolšek pa je odgovarjal: Bog pomagaj! adijo Narodna stranka!

e Višnjaves pri Vojniku. Naš razžupan se drži županskega stola kakor „cek pasje kože.“ Se do sedaj ni predložil volilnih zapisnikov okrajnemu glavarstvu. Bode treba podregati. Deželnozborske volitve se je malo volilcev udeležilo, samo 13 štajercijancev in 6 naših. Drugi so izostali, češ, k Lipužu ne gremo. Ogromni poraz naprednih liberalcev ga močno boli. Toda še bolj ga srdi, da je nedeljo pred volitvijo svoj nos v Novocerkev nesel, on pa študent Prekoršek, in si ga požgal. Zeleni lepaki so vabili k „Mospihlarci“ na shod ob 8. uri poslušat štajercijanca Zdolška, pa ga ni bilo od nikoder. Ob 9. uri se pripelje ves zmurnen ponikviški študent, ki bode Abrahama poprej videl, kakor pa doktorat. Toda volilcev ni bilo blizu, vsaj veljavnih nič. Sedaj prihitel župan Pinter na pomoč in predseduje shodu med pozno službo božjo, kar so mu občani po pravici zelo zamerili. Ponesrečeni shod in njegove posledice so skušali z lepaki popraviti, katere so po noči nabijali. Učitelj Zupanek mlajši je lestvico nosil, učiteljica pa pop. Toda vse prizadevanje bilo je zastoj. Novocerkev je dala liberalcem samo 21, kandidatu Kmečke zveze pa 36 glasov, in tako lanski madež zbrisala.

e Sv. Peter v Sav. dolini. Ko je bil naš sosed Alojzij Terglav tako sijajno izvoljen za deželnega poslanca, so po naši dolini goreli kresi, pokali topiči in vsi somišljeniki njegovi so se veselili zmage katoliškega slovenskega moža — domačina. Kaj pa so storili neprijazni nasprotniki? Vkradli so mu matico iz vozove osi, tako da je potem pod poslanecem, ki se je peljal iz St. Petra domov, voz skupaj padel; vkradli so slovensko zastavo, ki je pred poslančevim hišo na maju plapolala (zločinec je še pri tatvini svoj klobuk na smreki pežabil), vkradli so mu slavalok z napisom, ki so ga sosedi poslanca napravili. Pristaši kmečke zveze niso nič takega g. Robleku ob času njegove izvolitve storili.

e Vransko. Tukaj je umrla baronica Fani Wittenbach.

e Sv. Jurij ob Taboru. V Sentjurju se je lani začela nevihta na do takrat mirnem političnem obzorju, a v St. Juriju začelo se je tudi naprej jasni. Podpredsednik K. Z., g. Mlaker je imel tukaj dne 24. nov. pret. l. dobro obiskan shod, ki se je popolnoma mirno vršil. Prvič se je nemoteno vršil shod K. Z. v tem delu Savinske doline, odkar je bil g. Roblek od „neodvisnih“ proglašen kandidatom. O znamenitem shodu dne 5. jan. t. l., na katerem se je bil dr. Kukovec postavil pred sodni stol zavednih kmetov in bil obsojen, je pa itak znano. Takrat je kmet A. Rančgaj zaklical dr. Kukovec: „G. doktor, dne 23. jan. pride dan plačila, da povrnemo Nar. stranki njene surovosti na praznik sv. Jožefa v Celju!“ In res, prišel je dan, plačila. 84 glasov za kandidata K. Z., samo 32 za onega Narodne stranke. Od Vranske do Celja težko, da bi se bila katera občina tako skazala kakor zavedni St. Jur ob Taboru. Te številke povejo dovolj jasno, kak je bil uspeh dr. Kukovečevega nastopa pri nas, te številke povejo, koliko je verjeti Nar. Listu, ki je pisal o neki zmagi dr. Kukoveca na našem shodu. Če bo g. doktor povsod tako zmagal kakor je pri nas, potem bo Nar. stranke kmalu konec vsled samih zmag njenih generalov. Še nekaj. Velikanski je razloček med pristaši K. Z. in Narodne stranke. K prvi spadajo mirni, dostojni možje, ki pustijo tudi nasprotnike govoriti in niti na um ne pride nikomur loga izzivati, nasprotniki so čisto drugačni. Lani so kričali, streljali, tulili in še več tednov po volitvah na vse mogoče načine izzivali pristaše K. Z. Letos bi se lahko bilo nasprotnikom vse povrnilo, a mi pristaši K. Z. hočemo lansko izzivanje pozabiti, mi hočemo biti dostojni tudi nasproti svojim političnim nasprotnikom.

e Gornjigrad. Pri nas se je ustanovila Kmet-ska hranilnica in posojilnica za občine Gornjigrad, Novaštitfa in Bočna. V odbor so izvoljeni najuglednejši možje, kateri jamčijo, da bo posojilnica lepo uspevala in postala pravi ljudski zavod, ki bo ljudem nudil cen kredit in ugodno priliko za varčevanje. Ustanovitev posojilnice so povzročili liberalci, ki sedaj divjajo v „Narodu“, „Domovinu“ in „Nar. Listu“ proti novi posojilnici, s tem, da so odurno nastopali proti strankam, jih zmerjali, mesto da bi upoštevali dejstvo, da ljudstvo vzdržuje posojilnico, ne pa par liberalcev v trgu. Stara posojilnica se pač v današnjem času ne more imenovati slovenska gospodarska postojanka, ker v dolgi dobi svojega obstanka ni storila za gospodarski napredek ničesar, pač pa usko-dovala kmete s tem, da jim je podeljevala dosti dražji kredit kakor drugi zavodi. Mislimo, da že dejstvo, da zahteva sedaj ta stara posojilnica 6% obresti za posojila, ko je splošno obrestna mera na Sp. Štajerskem

5%, govori dovolj jasno, da je nujno potrebna prava kmečka hranilnica in posojilnica.

e Sv. Peter na Medvedovem selu. Izid glasovanja ob volitvah je silno razveselilo celo župnjo. Od 100 upravičenih volilcev je prišlo na volišče 60 mož, Terglav je dobil 50 glasov, Zdolšek pa 9 glasov, eden volilec je zmotno zapisal na glasovnico Alojzij Roblek mesto Alojzij Terglav. Medvedovo selo je torej v taboru S. K. Z. Živio krasni napredek! — Naša „Hranilnica in posojilnica“ je začela delovati dne 22. jan. Uraduje vsak petek od 2.—4. ure pop. v župnišću. Hranilne vloge obrestuje s 4 1/2%, od posojil tirja 5 1/2%. Delež znaša 2 K., najmanjša vloga, ki se sprejme, je 1 K. Vpeljala bo tudi domače hranilnice. Prvi uradni dan je v obilnem številu zbranim namen in pomen novega denarnega zaveda kaj lepo pojasnil g. Vladimir Pašenjak. Naši najboljši možje so v načelnstvu in v nadzorstvu, zanimanje za Hranilnico in posojilnico je prav veliko, zato je upati, da se bo kaj lepo razvijala. Peterčani, oklenite se jo! Svoji k svojim!

e Sv. Peter na Medvedovem selu. Pri našem izobraževalnem društvu se je 6. januarja ustanovila mladeniška zveza, ki šteje 23 udov. Pri poučnem sestanku se je razložil opravičnik za mladeniško zvezo in se je izvolilo voditeljstvo. Eden mladeničev je deklamoval pesen „Rodnemu jeziku.“ Mladeniška zveza bo imela vsak mesec poučen shod. Krščansko-socialnega poučnega tečaja v Celju se je udeležilo 9 mladeničev in 1 mož. Vsi so se povrnili polni navdušenja za izobrazbo in za narodno-gospodarsko delo.

e Dol pri Hrastniku. Dne 20. t. m. je bil županom dolske občine izvoljen obče spoštovani posestnik in trgovec g. Franc Majcen.

e K. s. izobr. društvo v Luki-Zidanimost ima svoj redni občni zbor dne 9. svečana, po večernicah v prostorih g. Fran Raček, po običajnem sporedu. Vabijo se vsi člani in somišljeniki.

Brežiški okraj.

Dobje pri Planini. Hranilnica in posojilnica, ustanovljena za župnije Dobje in Kalobje, deluje od 13. oktobra 1907, je imela do 31. decembra 1907 17.143 K 71 v sprejemkov in 13.724 K 99 v izdatkov. Torej znaša denarni promet v tem kratkem času 30.868 K 70 v. Hranilnica je v zvezi z „Zadružno zvezo v Ljubljani“ in deluje samo z domačim denarjem. Hranilne vloge obrestuje po 4% od sto, posojila se dajejo po 5% od sto. Uradne ure ima hranilnica ob nedeljah in praznikih po službi božji dopoldne in popoldne.

Iz drugih slovanskih dežel.

† S. K. S. Z. za Koroško je imela dne 12. t. m. prvi občni zbor v Celovcu. Dosedaj je pri zvezi 13 društev. Zveza bo priredila letos dva socialna tečaja, enega v Celovcu in enega v Velikovecu. Mesece majnika se priredi velik mladeniški shod za Koroško in sicer v Šmihelu nad Pliberkom.

† Socialdemokratske laži. Na sv. misijon v Velikovec bi bil imel priti znani pridigar pater Abel iz Dunaja, a je vsled bolezni odpovedal in prišel je drugi pridigar. V socialdemokratskem listu „Arbeiterwille“ je pa naenkrat izšel dopis iz Velikoveca, v katerem napadajo politične pridige patra Abela pri misijonu. In P. Abel niti ni bil na misijonu. Dokaz, da si socialdemokratka kar izmišljujejo napade na duhovnike.

† Nekaj čudežnega se poroča iz Jelšan v Istri. V vasi Lipa jelšanske župnije živi vdova M. Bursa, ki ni že od 23. decembra minolega leta ničesar zavžila in izgleda zdrava ter trdi, da bo še naprej brez hrane živela „z božjo pomočjo, kakor drugi ljudje, ki jedo.“

Drobtinice.

d Vojno brodovje v obče. Jedro brodovja, v katerem leži cela moč, so bojne ladje. S tem imenom, ali z imenom linijske ladje, zaznamujemo one ladje, ki so s težkim jeklenim oklepom kolikor mogoče dobro zavarovane in zakrite, da jim sovražne kroglice ne morejo tako lahko do živga. Poleg teh težkih, debelih oklepov pa morajo te ladje biti oborožene z zelo velikimi topovi, ki so v stanu sovražne ladje občutno poškodovati ali jih potopiti. Bojne ladje ne nastopajo nikdar same za se, ampak vedno v zvezi z drugimi ladjami pod skupnim poveljstvom. Bojne ladje bi lahko primerjali pehoti v vojski na suhem. Druga vrsta vojnih ladij so oklopne križarke. Od bojnih ladij se razlikujejo v tem, da so manjše, da imajo tanjše oklepe, lažje topove, pred vsem pa so hitrejša ko bojne ladje. Glavna naloga oklepnih križark je poizvedovalna ogledna služba. Zadnje čase posegajo tudi v boj. Oklopnice križarke morajo natančno poizvedeti, kje se sovražno brodovje nahaja, kod in kam plove, biti morajo hitrejša ko bojne ladje, pri tem pa morajo imeti tak oklep in take topove, da lahko prepode sovražne križarke ter pridejo čelo do sovražnega brodovja samega. Te oklopne križarke imajo še druge naloge, ki jih radi pomanjkanja prostora ne omenimo. Splošno lahko oklopne križarke primerjamo s težko konjenico v vojski na suhem. Poleg teh težkih križark imamo pa še lažje križarke, ki so z oklepi zavarovane le okrog strojev. Te lahke ladje so hitrejša

ko oklopne križarke ter se dajo primerjati z dragonci ali huzarji na suhem. Te ladje so najhujše sovražnice torpedovk. To so glavne vrste ladij v vsakem, torej tudi v našem brodogradu. Poleg tega ima vsako brodovje seboj ladje z delavnicami, ladje, ki vozijo premog, vodo; ladje, ki polagajo mine itd. Velikost vojnih ladij računamo po tonah deplacemanta (reci deplasma). Vsako plavajoče telo odrine toliko vode, kakor je teža telesa, zato pomeni deplacemant ladje v tonah (ena tona = 1000 kilogramov) obenem teža ladje. Ladja, ki ima 10.000 ton deplacemanta, tehta 10 milijonov kilogramov. Hitrost ladij pa računamo z morskimi miljami. Ena morska milja je enaka 1853 metrom.

Kaj misli sin o svojem očetu? V desetem letu svoje starosti misli, da njegov oče zelo mnogo zna; v petnajstem, da on toliko zna kolikor njegov oče; v dvajsetem, da ve še enkrat toliko kakor oče; v tridesetem, da morebiti lahko vpraša svojega očeta tudi za svet; v štiridesetem, da njegov oče vendar morda nekoliko več ve od njega; v petdesetem začne iskati očetovih nauk, v šestdesetem pa, če je oče umrl, misli, da je bil pokojnik najmodrejši človek, kolikor jih je kdaj živel.

Dobro se je odrežal. Neki bavarski kmetič je peljal gnoj na njivo, ko ga ustavi velik mesarski pes, ki ga je hotel popasti, toda kmet je bil hitrejši ter mu je zasadil gnojne vile v goltanec, da je pes krknil. Lastnik je kmeta tožil, in sodnik je osorno zarenčal nad kmetom: Zakaj niste najprej se ubranili psa z drugim koncem vil? Kmet se je odrezal: Saj me mreina tudi ni napadla z drugim koncem!

Drobne vesti. Obravnava proti italijanskemu ministru Nasiju se vrši naprej. Vse priče potrjujejo kako je goljufal Nasi. — V Avstraliji, kjer imajo sedaj poletje, vlekla taka vročina, da se je vnel v državi Viktorija neki gozd, katerega je zgorelo 70 km na široko. — Mestni glavar v Odesi na Ruskem je zapovedal, da se dotične, ki skrivajo v svojih hišah bombe, kaznuje s tem, da se bombe v njihovih hišah razstrelijo. — Na srednjih solah nameravajo prenarediti maturo. — V Rügge na Belgijskem je zgorela petrolejna rafinerija. Zgorelo je za pol milijona surovega in očistnega petroleja.

Volčevi v Rusiji. Vsled hude in stroge zime prihajajo sestrskani volčevi iz gozdov ter mnogokrat odneso kmetiču izpred oči to ali ono žival. Zlasti predrzni so ponoči. Ravno sedaj prihajajo poročila, da se je zbralo po tisoče teh živali, ki napadajo vasi; mnogo potnikov je že postalo žrtev volkov. Toda še vse hujše gospodarijo volčevi v ruski Aziji. V Turkestanu n. pr. se ima vsaka karavana bojevati s temi bestijami. Se dandanes postane 4000 do 5000 ljudi v Sibiriji vsako leto žrtev požrešnih volkov.

Drobne vesti. V mestu Rio Porto na Portugalskem se je pogreznilo 6 hiš in je nevarnost, da se pogrezne cel kraj, ker je izpodrovan vsled bakrenih rudniških rovov. — V Monakovem so hoteli podražiti pivo. Ljudje pa so sklenili bojkotirati pivo. Zborovanje so sklicali pod milo nebo in ne v gostilno. — V Meki, kamor se vrši sedaj romanje mohamedancev k Mohamedovemu grobu, razsaja kolera. Umrlo je že več sto oseb. — Nedavno je umrl v Parizu znani anarhist Haudaylt, ki je zapustil med drugim tudi eno bombo. Ko so jo z največjo previdnostjo odprli, našli so v nji — 10.000 frankov.

Književnost.

§ **Casopis za zgodovino in narodopisje.** Izdaja zgodovinsko društvo v Mariboru. Urejuje A. Kaspret. Vsebinska 4. snopiča: I. Razprave: 1. Stegenšek Avg. dr.: O razvoju župnijskih mej in o deželskosodni razdelitvi v konjiški dekaniji. 2. Kaspret Anton prof.: O večah. Donesek o uredbi kmečkih in trških sodnih zborov okoli leta 1500. 3. Kaspret Anton: Slovanske drobtinice, nabrane iz starih aktov in listin. — II. Mala izvestja: 1. Pollak Fr.: Prazgodovinske najdbe v ptujski okolici. 2. Kovačič Franc dr.: Ostanke rimske vile v Središču. 3. Kovačič Franc dr.: Slovaški narodni muzej. — III. Književna poročila: 1. Smid Walter: Deželni muzej v Ljubljani. Poročilo za leto 1906. Ljubljana 1907. F. K. 2. Snopek Frant: Studie Cyrillmethodejske. F. K. 3. Kos Fr. dr.: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. II. (901—1000.) Ljubljana 1906. F. K. — IV. Društvena poročila. — V. Imenik društvenikov. — Redni udje „Zgodovinskega društva“ dobivajo „Casopis“ brezplačno, cena za neude je 6 kron na leto.

§ **Nova belokranjska železnica** je že na novem prometnem zemljevidu G. Freitag, ki ga prodaja Freitag in Berndt, Dunaj, VII-4, Schottenfeldgasse štef. 62.

Najnovejše novice.

Shod S. K. Z. V Stavenski vesi pri g. Satlerju po domače Radvenčev ima na Svečnico, dne 2. febr. Kmečka zveza ob 1. popoldne javen društven shod, na katerem bo govoril poslanec Roškar. Somisljenike vabimo k obilni udeležbi!

Krščansko socialni kurz v Slovenjgradu. S. K. Z. je v odborovi seji dne 27. januarja sklenila, da priredi od 10.—13. februarja socialen kurz v Slovenjgradu. Somisljeniki, moje in mladeniči iz bližnje okolice in sosednih krajev in okrajev, udeležite se mnogoštevilno tega

tečaja, kjer boste slišali veliko podučljivega in porabnega za življenje!

Ptujski. Ptujski mestni očetje, ki pri vsaki priliki kažejo svojo sovražnost do katoliške cerkve; so v svoji zadnji občinski seji sklenili, dati prusaškim protestantom na Ptuju podporo 50 K. In to se godi za župana Orniga. — Ptujski nemškutarji vedno kričijo in vabijo katoličane k odpadcu, a sami ne prestopijo k protestantizmu. Seveda jim je ena vera kakor druga deveta briga, a hinavski „Stajere“, ki na protestantih vse hvali, dobro ve, da bi njegovi zaslepljeni backi vendar le spregledali in mu obrnili hrbet, če bi n. pr. rudeči Linhart odpadel. Kaj ne, gospod Slawitsch? — G. A. Jurca, veletržec na Ptuju, je zelo nevarno zbolel na plućnici. — Novi načelnik mestnega urada na Ptuju je pred kratkim nastopil službo. To je nek že upokojeni uradnik na namestnji v Gradcu.

St. Peter pri Radgoni. Č. g. P. Emeran Slander, oskrbnik tukajšnih admontskih vinogradov, je imenovan kn. škof. duhovnim svetovalcem sekovskim. Čestitamo!

Kdo je vladen? „Novi Slov. Stajere“, ki je v ozki zvezi z dr. Plojem, taji, da bi bil dr. Ploj vladen. V proračunskem odseku je pokazal dr. Ploj s svojim govorom dne 28. jan., kako je vladen in kako malo razume slovenske razmere. Zahteval je n. pr., da vlada naj kar po statusu da avanzirati uradnike. Toda ali je ta status našim razmeram sedaj primeren, tega še ni vprašal. Izrekel se je tudi za večjo avtonomijo dežel. Ako bi bil Kranjc, bi to razumel, da pa želi kaj takega kot stajerski slovenski politik, je neodpušljivo. Govorili še bomo o tem, ko dobimo iz Danaja natančnejše poročilo o Plojevem govoru. Toda že kar sva danes povzeli po drugih listih, je jasno, da dr. Ploj ne bo delal vladi težav pri narodni „spravi“. Tudi Nemci bodo zadovoljni s Plojevim predlogi.

Starim naročnikom „Našega Doma“ naznanjamo, da „Naš Dom“ ni lov list in da se torej ne more pošiljati samo na ogled. Kdor ga želi, naj na dopisnici naznani, da ga je prej dobival le kot prilogo „Slov. Gospodarja“, in zdaj se vpiše za novega naročnika za „Naš Dom“. Položnica se priloži vsakemu novemu naročniku. Naročila se naslavlja na: Upravištvu „Našega Doma“.

Žice. V nedeljo, dne 2. svečana ob treh popoldan bo imel v soli g. Gorican kmetijsko predavanje, h kateremu se posebno kmete vabi.

V januarju spomlad imamo letos, že prav prijetni so bili dnevi pretečenega tedna; sedaj je južno. Ljudje se že zdaj boje slabega leta.

Listnica uredništva.

Galicija, Iz laškega okraja, Gornjegrajski okraj, Sv. Urban pri Ptuju, St. Ožbald, Marija Gradec, Selnica, Mislunja, St. Jurij ob Taboru: Prihodnji! — Sv. Lovrenc nad Proložcem: dopis je malo žaljiv! Delajte tiho in vstrajno naprej! — Škofja vas: Zaradi lepaka ne morete nič opraviti. Ostalo prinesemo prihodnji! — Mozirje: Nevarno, si ne upamo priobčiti!

Loterijske številke.

Dne 25. januarja 1908.

Gradec	64	51	8	50	74
Dunaj	73	63	84	1	43

Kmet. društvo pri Sv. Emi,

naznani da bode imelo dne 9. svečana 1908

redni občni zbor.

Dnevni red:

1. Volitev načelstva. — 2. Predložitev računa za leto 1907. — 3. Čitanje revizijskega zapisnika. — 4. Slučajnosti. — Vrši se bode v društvenih prostorih, in sicer ob 3. uri popoldan. Če bi ob določenem času ne bilo zadosti udov, se bode sklepalo ob 4. uri ob najmanjšem številu. K obilni udeležbi vabi 76 1-1 NAČELSTVO.

Vabilo

na osmi redni občni zbor

Posojilnice pri Sv. Benediktu v Sl. gor.,

ki se vrši v četrtek, dne 6. svečana 1908 ob 8 uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Potrjenje letnega računa. — 3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. — 4. Predlogi. 75 1-1 NAČELSTVO.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Selnici ob Dravi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo dne 9. februarja 1908 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1907. 3. Volitev 1 odbornika in 3 članov nadzorstva. 4. Slučajnosti. 74 1-1 NAČELSTVO.

Trtni cepiči.

20.000 laškega rizlinga in 7000 silvana, natančno sortirani, s popolnoma zdravimi očesi, se dobijo po primerni ceni pri Martin Cerjak-u, ekonom v Rajhenburgu Sp. Stajersko. 83 (1)

Na prodaj je lepo posestvo z novozidano hišo in gospodarskim po-

slojem. Zemljišče meri 18 oralov, obstoječih iz travnikov, gozdov, njiv in sadonosnika. Posestvo se nahaja četrte ure od kolodvoru Grobelno. Cena se zve pri lastnici Julijani Dekleva na Vrhu št. 10, pošta Grobelno, župnija Sv. Jurij ob juž. žel. 73 1-1

Trte. Franjo Gnilsak, pri Sv. Barbari v Halozah še ima več tisoč podlage za na suho cepiti in sicer reparie portalis na prodaj. Cena 1000 komadov 15 K. 82 3-1

Razpis stavbe.

Izvišanje stolpa in razširjanje župnijske cerkve **sveti Duh pri Središču** se bode oddalo le enemu glavnemu podjetniku potom **ustmene zmanjševalne dražbe**, ki se bo vršila dne 8. sušca t. l. ob 11. uri popoldne v stari šoli pri župnijski cerkvi. Izkljena cena znaša K 46.000. Stavbeni operat je na ogled vsako nedeljo od 11. do 4. ure popoldne pri načelniku stavbene družbe v Središču h. št. 9. Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 10 odstotkov izkljene cene t. j. K 4600 varščine. — Družba za zidanje župnijske cerkve sv. Duh pri Središču, dne 26. prosinca 1908.

Mat. Šinko, načelnik.

Zahvala.

S tužnim srcem se podpisani vsem sorodnikom, znancem in prijateljem najtopleje zahvaljujemo za podane dokaze srčnega sočutja, že med daljo trajajočo boleznijo in ob smrti našega ljubelega svaka

Martina Šmid,

kateri je dne 10. januarja t. l. mirno v Gospodu zaspal v 30. tem svoje mladeniško dobo.

Zahvaljujemo se za obilno udeležbo pri pogrebu, s katero so dragemu pokojnemu izkazali zadnjo čast.

Zlasti se zahvaljujemo čast. duhovščini, č. g. župnika Jakob Očgerl pri Sv. Andražu, cenj. gosp. nadučitelju Strelec ter lav. pevski mu zboru andraževske župnije, kateri so mu zapeli premilo doneče pogrebnece, rajnemu v slovo, ter vsem, kateri so rajnega spremljali k zadnjemu počitku.

Gospod daj duši večni mir in pokoj in večna luč naj ji sveti! 81 1-1

V Smolincih, 20. januarja 1908.

Neža Holc in Gera Peršak, sestr. Josip Holc in Franc Peršak, svaka ter žalujoča mati.

Vabilo

na občni zbor

„Posojilnice“

reg. radruge z neomejeno zavezo v Trbovljah,

ki se vrši v četrtek, dne 13. svečana 1908 ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zad. obč. zbora. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Čitanje revizijskega poročila. — 4. Odobrenje računov. — 5. Razdelitev čistega dobička. — 6. Volitev načelstva. — 7. Volitev rač. pregledovalcev. — 8. Slučajnosti. 78 1-1 NAČELSTVO.

Ludovik Kuharič,

trgovec v Ormožu,

priporoča veliko zalogo manufakturnega in špecerijskega blaga. — Cene nizke, postrežba točna! 80 43-1

Vabilo

na občni zbor

Posojilnice v Gornji Radgoni,

ki se vrši 10. svečana 1908 ob 8. uri popoldan v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva za upravno leto 1907 in predložitev bilance. — 2. Poročilo nadzorstva in odobrenje letnega računa za leto 1907. — 3. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička. — 4. Slučajnosti. — Če bi ob 8. uri ne bilo za sklepčnost potrebno število navzočih, vrši se ob 9. uri istega popoldne drugi občni zbor v istih prostorih in po istem dnevnem redu, ki je v smislu pravil sklepčen pri vsakem številu udov.

Gornja Radgona, dne 26. prosinca 1908.

79 1-1 NAČELSTVO.

Vabilo

na

redni občni zbor
Posojilnice v Mariboru,

ki boče v nedeljo dne 9. svečana 1908 ob dveh popoldne v zadrugi pisarni s sledečim dnevnim redom. 1. Poročilo ravnateljstva. 2. Poročilo nadzorništvu. 3. Sklepanje o uporabi čistega dobička. 4. Volitev ravnatelja. 5. Volitev dveh oziroma treh članov ravnateljstva. 6. Volitev nadzorništvu. 7. Čitanje revizijskega zapisnika. 8. Razni predlogi. 62 1-1 **Ravnateljstvo.**

Ustanovlj. 1. 1905.

TISKARNA SV. CIRILA v MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi orodji oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, blanke, ekspenzarje, pobornice itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice : : : i. t. d. : : : :

Koroška cesta št. 5.

Posojinica pri Sv. Lenartu

v Slov. gor.,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo obrestuje hranilne vloge od 1. februarja 1908 naprej po 5 odstotkov. — Uradnje se vsaki petek od 8. do 12. ure dopoldne. Pojasnila se dajejo strankam vsaki dan. 61 1-1 **Načelnstvo.**

Zahvala.

60 1-1

Z globoko žalostjo in tužnim srcem se zahvaljujem ob prezgodnji smrti našega dobrega soproga, očeta, tasta in deda

Alojzija Čuček,
veleposesnika v Kutincih,

ki je umrl 17. t. m. v 57. letu svoje starosti, vsem, ki so nas tolažili v teh bridkih dnevih in vsem čast. gg. duhovnikom, vsem sorodnikom, sosedom in farmanom, ki so ga 20. t. m. v tako velikem številu spremili na njegovem zadnjem potu na Št. Jurjevo pokopališče; iskrena zahvala pa tudi domačemu pevskemu zboru za ganljivo nagrobno.

Ana Čuček, soproga. Ivan Čuček, Jurij Čuček, Jožef Čuček, Marija Čuček, bratje in sestra. Jurij Polič, Liza Čuček, Katarina Čuček, Terezija Čuček, svaki in svakinje. Jurij Čuček, Valentin Čuček, Franc Čuček, Jakob Čuček, Josefa Čuček, Klara Čuček, otroci. Ana Čuček, sinova.

Zahvala.

Iskreno zahvalo izrekamo vsem, ki so se udeležili pogreba naše srčno ljubljenice, nepozabne hčerke in sestre

sestre Mr. Ksaverije,
roj. Franciške Lipovšek,
šolske sestre III. reda sv. Franciške Lipovšek,

Prav posebno se zahvaljujemo mil. g. opatu, preč. domačim duhovnikom, č. g. o kapucinom in č. g. misijonarjem.

Ravnatko se zahvaljujemo č. sestram, šolskim in usmljenim, cenjenim družinam iz Celja in okolice, ki so prihiteli izkazati pokojnici zadnjo čast. Iskrena hvala vsem, posebno Marijini družbi za ginjačo petje žalujočim v tolažbo. Bog plačaj! Blago pokojnico priporočamo v molitev.

Medlog—Celje, dne 24. jan. 1908.

Franc Lipovšek, oče. 63 1-1

Marija Pišek in s. Mr. Pankracija Lipovšek, sestre.

DEKLISKE BUKVE,

spisal Jožef Rozman

se dobijo v novi trinajsti izdaji sedaj v trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru lepo vezane po 3 K, z zlato obvezo po 4 K, s poštnino vsak iztis 20 vinarjev več. Dekleta, sezite po izvrstnem molitveniku! : : : : : :

Vinogradniki!

I. štajerska trsničarska zadruga

[pošta Juršinci pri Ptuj]

ima za nasadno dobo 1907/8 čez 250 tisoč suho cepljenih trt, različnih dobrih vrst na prodaj. — Obširni ceniki se pošiljajo na zahtevanje zastoj. — Nekateri udje imajo tudi lepa sadna drevesca (jablane) na prodaj. 720 (1)

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

— Ki izstavi se sp. omejuje samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih se na upravnitvo se mora priložiti znamka za odgovor

Veliki vinograd z ameriškimi nasadom, sadonosnik, njive in gozd, 2 viničarski in 1 gospodarska hiša je na prodaj. Naslov se izve pri upravnitvu. 64 2-1

Deklico z dežele, 14—16 let staro, se sprejme v trgovino v uk. Ponudbe na upravnitvo „Slov. Gospodarja“. 68 1-1

Proda se hiša z njivo srednje velikosti v Gorici pri Račah. Naslov se izve pri upravnitvu „Slov. Gospodarja“. 70 1-1

Čevljarskega učenca poštenih staršev želi sprejeti Gottfried Egger Domplatz št. 14. Maribor. 72 3 1

Harmenij, ameriškanske sestave, je na prodaj za 100 K pri izdelovalcu orgel Jožefu Brandl v Mariboru. 71 2-1

Priden hlapec želi službe v kako župnišče na deželi, vaje je vsakega dela. Naslov se izve pri upravnitvu. 65 2-1

Kuharica si želi službe v kako župnišče; vajena je vsakega dela, tudi gospodarstva. Naslov se izve v upravnitvu „Slov. Gospodarja“. 66 2-1

Kupiti želi po najboljši ceni hrastje za sodarsko obrt. Gozdnik Anton, posestnik v Bisternici pri Mariboru. Kdor ima na prodajo, naj se pisмено oglasi. 67 2-1

Arndtovo posestvo v Jarenju z gospodarskim poslopjem vse z opeko zgrajeno, njiva, lep sadonosnik in sadenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavlecu mizarju v Jarenju.

Star srebra denar kakor n. pr. tovarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru. 68 9

Bržala za časopise priporoča ali izstavi vseh velikosti P. Kostić v Celju. 64 8

Stolpne ure,

najnovejša in najboljše konstrukcije z večletno garancijo priporoča I. Berthold v Ernovžu (Ehrenhausen), tovarna za stolpne ure z električno strojno močjo. Dosedaj izdelal 300 ur! 780 10-8

Trgovina in malo posestvo se takoj da v najem ali odda, blizu farne cerkve na lepem razgledu, naslov v upravnitvu! 32 3-3

Štampilje

iz kavnika, modele za predtiskanje, izdeluje po cenah Karol Karner, star in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 16. Vhod: Webergasse 8.

Galošne,

prave ruske s znamko „Zvezda Provodnik“ priporoča

P. Kostić
v Celju. 789 (1)

Krojaškega učenca pridnih staršev želi sprejeti g. Skaza Jakob, krojač v Slovenjibistrici. 47 (3-2)

Hiša se prodaja v okolici Maribora s gostilno in trgovino, 2 orala zemlje in posebej gozd. Cena 8000 gld., intabulacije 3000 gld. Naslov pod A. M. L. posterestante Maribor. 36 6-2

Za rokodelce, kovače, zidarje ali kolarje, zelo ugodno posestvo; okoli 5 oralov, s tremi prostornimi poslopji in kovačnico, zraven velike ceste, 20 minut od kolodvorja je na prodaj. Naslov pove upravnitvu. 37 5-2

Oskrbnik, z malo otroci, se išče na malo posestvo na Spodnjem Štajerskem. Dela malo. Dohodki: prijazno, lepo in prosto stanovanje, vrt in sadje. Priležno za kakega rokodelca čevljarja, zidarja, krojača ali penzioniranega rudarja. Nastop 1. aprila t. l. Ponudbe se naj pošljejo do 1. februarja t. l. na upravnitvo tega lista. 43 2-2

Mlin z gospodarskim poslopjem in nekaj zemljišča, katero se okoli poslopja nahaja, se takoj prodaja. Mlin je tudi pripraven za žago, oddaljen od župnijske cerkve en četrt ure. Naslov pove upravnitvu. 69 2-1

Pozor,

kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljša sredstva za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (mekine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončiča 6 K. Treba, da si vsaka obsej narodi. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurčič, lekarnar, Pahrač, Slavovica. Dostav se pošlje naprej ali s pošto povzetjem.

Izvrstna slivovka liter po 1 gld. 12 K, in vinska drobenka se prodaja samo na domu pri g. Jerič v Karlovinu št. 126 pri Mariboru. 816 5-4

Voščene sveče

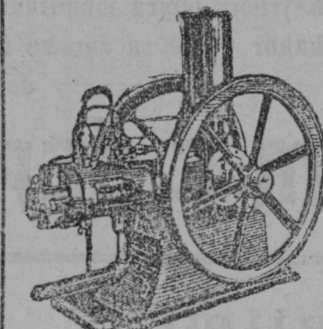
priporoča za svečnico Jožef Dufek lecionar in svečar v Mariboru. 4 4-4

S. Fras,

akademični slikar in učitelj risarstva 738

sedaj Gradec Muchargasse 33.

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih slikarij, v različni, proti vremenu stanoviti tehniki, kakor: Al fresco, tempera, Kasein itd. Prevzamem tudi slikarijo na platno z oljnatimi barvami, kakor altarne slike, križevе pote in tudi slikanje portretov, popravljajanje vsakovrstnih slik. Zagotavljam natančno in umetniško izdelovanje.

Karol Sinkovič,
ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase
Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

76

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg št. 5, II. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2 % obrestmi. Obresti se pripišejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo po enak glavnic. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjižice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5 % in 5 1/2 %, in na osebni kredit proti 6 % obrestovanju. Nadalje se izposljuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 11. ure do popoldne in od 2. do 6. ure popoldne.

88 (k. 1)

Pozor!

Čitaj!

Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vseh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstotnica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

656

lekarstva v Pakracu št. 201. (Slavonija).

Na prodaj v Razvanji pri Mariboru lepa zidana hiša s 3 sobami, z živinjskim in svinjskim hlevom, zemlje je 2 orala. — Vpraša se naj v Razvanji h. št. 52. 43 3-2

Gostilna ob enem restavraciji priprava za vsakršno trgovino, zvrst spadajoči obširni vrt s kegljiščem se prodaja za 6300 gl. Kje pove upravnistvo. 53 (3-2)

Proda se mala enonadstropna zidana hiša, vrt in sadonosnik, pri trgu, sposobna za rokodelca ali penzionista. Cena 500 gl., 200 gl.

se tudi lahke na letne obroke brezobrestno po 50 gl izplača. Več pove lastnik Ivan Vrečko Podčetrtak Štajersko. 52 (4-2)

„Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba v Celju“

naznanja, da je gosp. Vincenc Čamernik izstopil iz njene službe in nima torej pravico zanjo dela prevzeti in tudi ne denar kasirati. — Slavnemu p. n. občinstvu se najtepleje zahvalimo za dosedanje nakljudenost in se priporočamo v nadaljni številni obisk. Posebno opozorimo če radi izdelatve cerkvenih del in raznovrstnih nagrobnih spomenikov, katere dobavimo po najnižji ceni. Z velespoštovanjem

„Prva južnoštajer. kamnoseška industr. družba v Celju“.

PETER JAGODIČ

podobar, pozlata, slikar za cerkveno umetnost

Celje, Cerkevni trg števil. 4.

ponižno priporočam svojo veliko novo delavnico prečast. cerkvenim predstojnikom, duhovnikom in občanom, za izdelovanje altarjev, prižnic, križ. potov, božjih grobov, vsakovrstnih podob itd. po znano prav nizkih cenah. — Priporočam tudi svojo specialno delavnico za ponovljenje, predelovanje zgoraj omenjenih del. Delo se izvršuje prav solidno, fino, zaradi moje mnogoletne prakse. — Na razpolago so večletna spričevala posebno od blag. g. arhitekta e. kr. profesorja konservatorija višjih e. kr. šol J. Wist, kateri moja dela že mnogo let vodi in kontrolira. Za mnogobrojna naročila se zgoraj pisani priporočam.

823

8-4

Izstopil sem iz

I. južnoštajerske kamnoseške industr. družbe v Celju, kjer sem zadnji čas kot tehnični vodja vodil specialno delo po mojem izvirnem načrtu izdelanega glavnega altarja nove župne cerkve na Tehsrijh. — Pravico kasirati, posebno pa delo za goraj omenjeno trdno prejemati, hvaležno odklanjam, ker bodem vodil nadalje kakor prej svojo stroko v Celju. — Do spomladi si zgradim na že odločenem prostoru z vsem potrebnim opremljeno delavnico, sprejemam cenjena naročila, za katera se posebno prečastiti duhovščini kakor tudi slavnemu občinstvu tople priporočam, v svojem stanovanju v Celju, Nova ulica št. 11. I. nadstropje. — Zagotavljam solidno in strokovno dovršena dela po nepretrganih cenah v splošno zadovoljnost kakor poprej, tudi v nadalje, beležim z odličnim spoštovanjem

Vincenc Čamernik,

oblastveno proizkušeni in autorizirani kamnoseški mojster.

30.000 cepljenih trt je na prodaj po nizki ceni vrste Laški rizling, Silvaner, Traminer, Kraljevina, in več drugih. Cena je po 10. do 16. kron 100 komadov. Imam tudi fina bela vina na prodaj po 40. kron 100 l; pri večjem odjemu tudi neka ceneje. Josip Cotič, vinogradnik v Vrhpolju Pošta: Vipava Kranjsko. 58 (4-2)

Vinogradnikom naznanjam da imam 50-tisoč cepljenih trt na prodaj in sicer vrste: Mosler na Portalis 10.000 Burgunder. v. Portalis 10.000, Laški Rizling Portalis 10.000, Silvaner Portalis 10.000, Gutedel. v. P. 5.000, Muskat Portalis 5.000; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip-Portalis, stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se najblagorohijo ogledati dokler je kaj zalogo. Ivan Verbjak, posestnik in trtnar, Sp. Breg. Ptuj. 1 8-3

2 pridna fanta, katere imata veselo do kovaške obrti, sprejme pod zelo ugodnimi pogoji Matej Bregant, kovač v Orehovesi, pošta Hoče-Slivnica. 25 4-2

Cepljene trte dobro zaraščene in dobro vkoreninjene, burgunder, silvaner, ruländer, tramine, rizling, mozler, gutedel, muskateler, honigler in portugizer se prodajajo na drobno in debelo P. Srebre Maribor, Tegetthoffstrasse 23. 49 (2-2)

Vinogradniki I. štajerske trsnariske zadruge pošta Juršinci pri Ptuj sprejema že sedaj naročila za nasadno dobo 1903-9 pod sledečim pogojem: Kdor naroči cepljene trte do 1. marca 1903 ima po želji vsake vrste popusta 10 K pri tisoč komadih, od katerih se naj pošlje 10 odstotkov are. Kdor ima sortirane vrste trsne cepice na prodaj, Silvaner, beli Burgunder in Muskat, kupi zadruge. 6 8-3

Priporočam

se visokočastiti duhovščini za Svečnico zaradi voščenih sveč in sveč najboljši kakovosti po najnižjih cenah. Pošiljam franko.

Z odličnim spoštovanjem
Franz Gert

svečar v Mariboru.

19 3-3.

Demetrijski Glumac kotlar

na Ptuj, Poštna ulica 133 in MARIBOR, Koroška cesta št. 13

priporočam spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brižalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo. Pogostni vsake vrste cene in hitro. Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Podpirajte le narodne trgovce in obrtnike!

Največja izbira manufakturnega in platnenega blaga, kakor volne za ženske in šofa za moške obleke se dobi pri

M. E. ŠEPEC, Grajski trg št. 2.

Pohišstvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otročje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franz Pleteršek, Maribor Koroška cesta št. 10.

Pozor! kupovalci!

„Pri sv. Jožefu“!

Jožef Ulaga v Mariboru

Tegethofova cesta št. 21

priporočam svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga, kakor: velika izber volnene obleke za jesen in zimo po jako nizki ceni, kakor tudi velikanska zaloga spletenih in drugih raznovrstnih robcev. — Dalje priporočam tudi jako dobro modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe, platno za perilo, moške in ženske srajce, ter sploh vse najrazličnejše perilo. Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče prodajati blago 10 % ceneje kakor drugod.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

F. Bureš, urar, očalar

in zlatar

v Mariboru: Tegetthoffova cesta števil. 33.

priporočam slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Trgovina z manufakturnim, modnim in drobnim blagom

Feliks Rop: Maribor

Grajski trg št. 5

priporočam svoje veliko zalogo suknene in volnene blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi prav dobro platno za vsakovrstno perilo. — Oprave za žentiv, garniture, preproge in odeje v največji izbiri po najnižji ceni.

NEVESTE

in ženini kupijo najlepše in najcenejše obleke v

TRGOVSKI HIŠI

R. STERMECKI

Celje.

Narodna gostilna Pri pošti

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporočam vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrazle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke v Raču

izdeluje s parnimi stroji iz najboljši, večkrat premlete glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekona-o-peke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kramarju A. Glaserju.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

M. Berdajs

Maribor! Sofijin trg

trgovina s špecerijskim blagom in semen: priporočam la BARTHELNOVO apno za poklajo: brusne in mlinske kamne vsake velikosti! : Kupuje pristno deteljno seme. :: :: ::

ISVOJI K SVOJIM! R. Salmič, Celje

Narodni dom.

Največji in najcenejši eksport — srebrna no, zlatarne in optičnih predmetov. : Naročite najnovjši cenik brezplačno.